

ELŐFIZETES

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK.
4-hasábos példát sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 837.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Péntek, március 6.

Mai számunk főbb közleményei:

- Riadó az orosz próbamozgósítás miatt.
- Újabb utcai inzultus aradi urinó ellen.
- Agyonlőtt nőcsábító rendőrfogalmazó.
- A miniszterelnök becsületszava.
- A huszárhadnagy szabadsága.
- Deficit az autóbusz üzemenél.
- Katarau Bukarestben van?
- Rejtelmes tréfacsináló.
- A 7-es számú karzat.
- Báró vagyok
- Tarkaságok.

A román paktumról.

Irta: Nemess Zsigmond dr. orsz. képviselő.
Arad, március 5.

A román paktum ügye napirendre van tűzve. A képviselőházban a tárgyalás ma indult meg. Indok és cél, hogy a miniszterelnöknek és a munkapártnak állásfoglalása legszorosabb kritikának legyen tárgya; az eszmék tisztulhassanak; a közvélemény világosan láthasson.

Helyes és alkalomszerű, hogy első sorban itt minálunk, hol románajku polgártársainkkal közvetlen és mindennapi baráti érintkezésben vagyunk, itt nyomatékosan reá mutassunk arra, hogy a miniszterelnök nézeteivel magunkat azonosítsuk. Kívánatos, hogy a nagyközönség e tekintetben teljesen tájékoztatva legyen és mindenki meggyőződhesse arról, hogy az eszmék a törvényhozási termen át messze künn a periferiákon is erős vissz-

hangra találnak. Tudja meg mindenki akit illet, hogy románajku barátainkkal mi itt mindannyian a legkitűnőbb egyetértést és kölcsönös megértést igaz szívből, becsületes szándékkal, minden utógondolat nélkül és erős akarattal fogjuk tovább fejleszteni.

Az országban lakó nem magyar ajku polgártársakkal való testvéries egyetértésben keressük nemzeti hivatásunk megvalósítását. — Ez az alap-tétel. E tekintetben hosszú időn át itt is, ott is — románajku barátainknál különösen nagyfokú bizalmatlansággal találkoztunk. Nem akarták elhinni, hogy ez becsületes szándék. Mindenik egy-egy hátsó gondolatot fürkészett és ha bármikor, bárhol ily szavak elhangzottak, ezeket vagy fehér asztal melletti egyszerű udvariassági szólamként fogadták, vagy olybá vették, mintha azt akár egyik, akár másik oldalról valaki csakis a maga önös céljainak elérhetése végett: — tehát érdekből használja. Ezt a megrögzött bizalmatlanságot kell eliminálnunk legelső sorban.

Sértésnek ne vételessék senki részéről, de nekem egyéni meggyőződésem, én úgy hiszem és úgy tudom, hogy ebben az ügyben románajku barátaink pillanatnyilag senki, de senki másban e világon úgy meg nem biznak, mint épen Tisza Istvánban. E bizalom nem a miniszterelnökhöz, hanem Tisza István egyéniségéhez, az ő személyéhez fű-

ződik. Lehetne bárki is a kormány feje, alakulhatnának bármiképen is a külpolitikai viszonyok, jöhetne „parancs” Bécsből, Bukarestből, Pétervárról, vagy akár Amerikából, ezt a megbeszélést, ennyi bizalommal, ennyi egyenes nyíltsággal senkivel sem folytatták volna: csak épen Tisza Istvánnal. Ez érthető és könnyen meg is magyarázható. Ez a Tisza István részéről évek hosszú során át következetesen és őszintén hirdett, önzetlen politikájának következménye.

Sokan vagyunk itt Aradon, kik tanui voltunk ama lélekemelő ünnepélynek, melyen néhai Goldis József püspököt beiktatták. 1899. augusztus 1-én, a román passivisták szemében akkor örömköny osillogott. Ugy érezték mindannyian, hogy ime: elébük került egy ember, aki nyiltan, bátran, férfiasan és egyenesen feltárta azt, ami az ő lelküket foglalkoztatta, háborgatta.

— Igaz testvéri szívvél és barátsággal vesznek részt a törvényhozás tagjai és velök együtt a magyar társadalom tagjai ez ünnepségen — mondotta ekkor Tisza István — és hozzáfűzte:

Ha a történelmet tekintjük, be kell látnunk, hogy a magyar nemzet úgy érthette el ezredéves létének nagy fordulóját, hogy a magyar soha sem volt az idegen ajkunak elnyomója; mert ezekben nem ellenségeit, de barátait látta, tisztelte és becsülte. Ha továbbra is fenn akar állni: jövőre se lehet idegen ajku polgártársainak elnyomója. A magyar nemzet világtörténelmi missziót teljesít s e

Az én szívem.

Irta: Nagy Lajos.

Amália.

A vendéglő már teljesen üres volt. Válogatnunk lehetett a helyek közt, tehát hirtelen gyors, szívetmegdobogató habozás indult bennem. Amália — csak az imént tudtam meg nevét! — egy asztalra mutatott tekintetével; én egy másikat választottam, amellé telepedtünk.

Fehér bort rendeltünk . . . és az én hangom már reszketett, mert ez a kis vendéglő volt utolsóelőtti stációm.

Amáliára nem igen tekintettem, inkább csak éreztem őt a szememmel és valamennyire, mint ellenségtől idegenkedtem tőle. Igen, bizonyára jól tudtam, hogy barátságunk csak később, a szent perctől datálódhatik, addig én is, ő is, — férfi is, nő is — rejtett gyilkokkal mosolygunk az egymás szemébe.

Kocintottunk . . . Amália! Vajon ki ő? Vajon mi ő? Ki és mi Amália énnékem? Mi vagyok, mi leszek, mi lehetek én Amáliának? Ime, az isteni bizonytalanság kéjes borzalma!

És úgy tudtam, hogy mi most együtt megyünk Amáliával egy nagy erdőben. Egy sima, fehér uton megyünk. Az ut kanyarodik, folyton kanyarodik és mi ezen az uton megyünk előre és az ut, nem messzire tőlünk, min-

dig elfut előlünk. Nagy erdőben megyünk, fel-séges a csend!

Ekkor zörrent az ajtó. Valaki belépett a sivar, reszketegül-üres vendéglőbe. Pár lépést tett abba a terembe, amelyben mi ültünk. Nagy fekete bajusza volt és sötét arca. Sokáig nézett ránk. Mozdulatlanul állt, nézett ránk, a tekintete fekete, fenyegető, irtózatot tekintet volt. A szemei tiszták voltak és nem véresek. És úgy éreztem, hogy még rettentőbbek ezek a szemek, amiért tiszták és nem véresek. Ő csak állt, nézett ránk, nem mozdult egy percre. Ekkor közelebb jött hozzánk néhány lépéssel és tovább nézett, iszonyuan nézett bennünket, engem és Amáliát, csodálatosan, érthetetlenül dermesztően. Azután gunyosan, szomorú-szánakozón mosolygott, megfordult és elment, zörgött, dübörgött az ajtó. Nagy csend lett azután.

Egymásra néztünk, én és Amália. És kocintottunk. Amália nyugodt volt és szép. A szeme kék volt, ajkának felső vonaláról az ő jutott eszembe.

Amália! Már éjjel régen elmúlt és mi egyedül ülünk egy elhagyott kis vendéglőben, kint borus az ég és hideg szél muzsikál. Amália: Te nem féltél attól a szörnyű idegentől? Hiszen gunyosan mosolygott. Amália! Te szép vagy. Gyönyörű vagy, Amália, te vagy a leg-szebb nő a világon, te vagy a teremtés remeke! Amália, nézz rám! A szemed kék és semmit, semmit nem mond nekem. Amália, te nő vagy és én férfi vagyok és én félek, rettegek, fázva, reszketve, vacogva, iszonyuan ret-tegek tőled.

Kerestem Margitot.

Szeretem a szép és tiszta szobaleányokat. Margit szobaleány volt, gyönyörű volt, én megkivántam őt. Ránéztem, ő mosolygott és a mosolyával kínálta magát. Azután — nem lett az enyém, mennie kellett, eltűnt a szemem elől.

Margit eltűnt a szemem elől és én megtudtam, hogy soha nem fogom őt elfeledni. Mert sivar idők közepette édig verte fantáziám a Margit libegő, meleg, dus teste ölelésének gyönyörűségét.

Egyszer azután láttam Margitot. Kis gyermekkel és egy asszonynyal ment a köruton. Láttam és a szememmel forrón átöleltem őt. És úgy tudtam, hogy az enyémé kell lennie, kell, hogy szeressem őt, legalább egyszer, egyetlen egyszer! Örök boldogtalanságomnak részese Margit — és ha szeretem őt, megkönynyebbülok.

Allhatatos, bus, hívó keresője lettem Margitnak. Gyönyörű vágyakozással sétáltam el mindennap a köruton, — ott, ahol egyszer láttam őt. Vártam a csodát. Vártam, hogy Margit jön velem szemben, egyedül, egymásra mosolygunk, gyöngéd szemrehányással illetjük egymást és azután mindketten ezt mondjuk: „Fájdalmas volt; de most már remélem . . .”

Egy évig jártam a köruton és változatlan hittel vártam Margitot. Kerestem és vártam őt, hittem, hogy jön, nem jött — és a Végtet elrabolta még a hitemet is. Mert egy kirakatban megláttam egy női arcot, a mely

misszió abban áll, hogy unifikáló törekvések közt a magyar nemzet legyen az Európa e részén lakó népek önálló fejlődésének legfőbb öre és biztosítója. A magyar nemzetnek e hivatása teljesítésében egy természetes szövetsége van: a román faj. Vessenek egy pillantást a történelemre és térképre. Lehet-e a román faj boldogulásának más módja, mint testvériség a magyarokkal? Végül örömeink adott kifejezést, hogy oly püspök került az aradi megye élére, aki tündöklő példája, hogy lehet valaki jó román s a mellett a hazának hű polgára.

E beszéd nagy hatást keltett. Erre sokáig, igen sokáig, a mai napig is élénken emlékeznek vissza. Ezen tizenöt évvel ezelőtt fehér asztal mellett mondott szavakat már akkor sem vették egyszerű udvariassági szólámnak és akiknek ezután alkalmuk volt meggyőződni arról, hogy ezt követőleg tizenöt esztendőn át az eszme csak fokozottabb mérvben érlelődött, ezek természetesen annak megpendítőjében és ahhoz való hűségesebb kitartójában látják azt a férfiut, akihez feltétlen bizalommal közelkedhetnek.

Tény, hogy román ajku polgártársaink körében némi feszültség jelei mutatkoznak. Áldatlan állapot, amelyet nem szabad fenntartani. Csak jó hazafiúi kötelességet teljesít és államférfiúi bölcsességet tanúsít az, aki igyekszik keresni a megértést és azon fáradozik, hogy a kívánatos összhangot végre valahára megteremtse. Ezt mindnyájuknak meg kell tenni és az így kijelölt uton céltudatosan kell tovább haladnunk: mert a magyarok és a románok közti megértés és egyetértés ügye közös érdek, melyet sikeresen csak barátságos és békés eszközökkel szolgálhatunk.

Ne kiesinyeljék azt a kívánságot, hogy nemzetiségi vidéken a hatósági közeg az ott élő nép nyelvét megtanulja. Ha vezetője vagyok valamely közületnek, kell, hogy az engem és én őt mindenekben megértsem. Tapasztalásból tudjuk, hogy bizony ott — és ez különösen a közigazgatás egyes ágazataira nézve áll — tehát ott, hol a hatósági közegek a nép nyelvét nem bírják, ott az anyanyelvén

hasonlatos volt a Margitéhoz. — Ugyanolyan kerek, szabályos, gyermekes, édes arc volt. Bementem a boltba, megvettem a képeslapot, tárcámba tettem, tárcámat a kabátom szivem-felőli zsebébe helyeztem. És ekkor valamin még nyugtalanul és zavartan eltűndtem. Mert mintha azt éreztem volna, hogy ostoba és sekélyes dolgot követtem el, hogy cselekedetemmel bizonyosságot tettem önmagam előtt a lelkem nyomorúságáról. Azután zavartan és mintegy megszegyenülten mentem, ki a boltból.

Amikor az ajtón kiléptem, csodálatosan különösnek éreztem, hogy most az emberárnak egy más rétege ömlik, folydogál tovább az uton, mint mikor a boltba indultam. És ahogy ezt lelkemre zudulóan sajtóságnak éreztem, fölillant bennem a gondolat, hogy mialatt a boltban jártam, azalatt erre ment Margit és — elkerültük egymást.

Ez a feketevillanású gondolat ellenséges erővel ragadott meg és már már bizonyossággá hatalmasodott, annyira, hogy már futni akartam visszafelé, — Margit után.

Futni akartam, de csak álltam, nem mozdultam. Álltam sokáig és . . . lassan megnyugodtam. És éreztem, hogy most meghalt bennem a hit. Valahogyan még elmékedtem a történeteken és magyarogattam a gondolataimat, de már bizonyos volt, hogy szentül élt bennem a hit: Margitot meg fogom találni és szeretni fogom őt — és most már halott az én hitem, tudom, hogy Margitot nem látom többé soha.

Reménytelen már az én nagy vágyam és lelkemnek örök, bus bálványá lett Margit.

kivül más nyelvet nem tudó kis ember úgy érzi, hogy ő ebben a maga hazájában ilyenképpen még sincsen egészen odahaza; úgy érzi, hogy itt ő többi polgártársaival szemben kisebb rangú: már pedig mi ezt senkivel szemben még csak képzelteni sem akarjuk: mert hisz nálunk minden magyar állampolgár nyelv és vallásra való tekintet nélkül teljesen egyforma, a törvény előtt teljesen egyenlő. Ezt azonban mi hiába hangoztatjuk, aki rosszszemüleg bujtogatni akar, az olesó népszerűség eszközeivel dolgozó demagógia ezt másképp állítja be és a fogékony lelkű, tanulatlan, egyszerű embernél az ilyen célzások mindig erősen hatnak. Ennek utját kell állani. A mi román parasztságunk jóra való, hálás nép. Ki az ő nyelvén tud beszélni, ki az ő panaszát meg tudja érteni, ki ügyében jóakarattal eljár és őt igazához hozzá segíti, az örökké hálás barátot szerez benne. Érdemes ez értékes barátságot melegen ápolni. Ilyen helyre, ilyen emberek közé mindig olyan vezetőt segítsünk állásba, ki a maga hivatását helyes érzéssel, tisztes szándékkal teljesíti; mert ezzel nemcsak a gondjaira bízott népek, de magának az országnak is hasznosabb és jobb szolgálatot tud tenni.

Örömmel üdvözölhetjük a mai tárgyalás megindulását. Am kritizáljanak, ám korholjanak, csak hogy végre e kérdés diskussiójánál tartunk. Ezzel nagy lépést haladtunk előre. Az eszmékbe való belemélyedés az akarat tisztázásához vezet. Égető szükségünk van arra, hogy ez ügyben végre valahára tisztázzuk is már az eszméket.

A miniszterelnök becsületszava.

(A képviselőház zajos ülése.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, március 6.

A képviselőházban ma a képviselők élénk érdeklődése mellett folytatták és fejezték be a hajózási szerződések felett megindult vitát. Az ellenzék hevesen támadta a kormányt és nem egyszer izgalmas jelenetek voltak. A néppárt ma is kutatta a szerződések hátterét és a miniszterelnök becsületszavát követelték arra, hogy a munkapárt nem kapott pénzt a társulattól a szubvenciókért.

A ellenzéki képviselők a Ház folyosóján igen elkeseredett hangon tárgyalták a kormányt az azt a tervét, hogy a jövő héttől kezdve hétfőn, kedden és szombaton nem tartanak ülést. Ezt úgy magyarázzák, hogy a kormány elejét akarja venni annak, hogy ők elmondhassák interpellációikat. Ha ugyanis kedden és szombaton nem lesz ülés, úgy lehetetlen lesz az interpellálás is. Azt mondják, hogy a kormánynak különösen Rakovszky Istvánnak a palotaőr és Károlyi Mihály grófnak a földgáz ügyében bejegyzett interpellációja kellemetlen és ezt akarja a kormány megakadályozni, illetve elhalasztani. Tisza István azzal a tervvel foglalkozik, hogy a jövő héten befejezik a román paktum ügyében válasza fölött indítandó vitát és utána a Ház üléseit húsvét utánig elnapolják. Így az ellenzéki képviselőknek nem lesz alkalmuk húsvét előtt elmondani az interpellációikat. A húsvéti szünet alatt különben a pénzügyi bizottság a jövő évi költségvetést fogja tárgyalni.

A mai zajos ülésről a következő tudósítást adjuk:

A Ház mai ülését háromnegyedtizenegy órakor nyitotta meg Lázár István gróf alelnök. Harmadszori olvasásban elfogadták a Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Társaságnak adandó szubvenció beikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot, azután az egyes bizottságokban megüresedett tagsági helyekre ejtették meg a választást. Az igazságügyi bizottságba Illés József, a közoktatásügyi bizottságba Cziffra Kálmán, Cserny Károly, Farkas Pál, Kozma Andor, a mentelmi bizottságba Beöthy László, az országos ipartanácsba Kostyal Miklós, a pénzügyi bizottságba Borbély Lajost, a polgári törvénykönyv javaslatának tárgyalására kiküldött bizottságba Gueth Gyula, az Erzsébet királyné szobor-bizottságba Bölönyi József és a közgazdasági bizottságba nagyzerlemlő Huszár Károlyt választották meg.

Az Adria milliói.

Az Adria tengerhajózási vállalatnak adandó szubvencióról szóló javaslat tárgyalása következett. A javaslathoz elsőnek Bartos János néppárti képviselő szólott. A külügyi bonyodalmak — egymond — óriási károkat okoztak az országnak. Különösen mezőgazdaságunk szenvedett sokat. Ha agrárérdek támogatásáról van szó, nincs pénz, de ahogy hadiszükségletekről, a kormányt támogató intézményekre kell anyagi eszköz, megnyílik az államkassza. Rémséges az egészségügyi helyzetünk is. Budapesten nem lehet kórházba jutni. A vidéki viszonyokról rémregényeket lehetne írni. Erre mindre nincs pénz. Azonban bőséggel tud a kormány a milliós Adria vállalatnak segélyt adni. Gyalázatos eljárása ez a kormánynak.

Elnök: (csenget.) Ezért a kifejezésért rendreutasítom.

Bartos János: Ha nem gyalázatos, úgy szivtelen!

Elnök: Másodszor is rendreutasítom.

Miskolczi Imre: Ilyet a hordó tetejéről mondhat!

Bartos János: Az én hordómból nem ittak, mint az Önök lopott pénzen szerzett hordójából. (Nagy zaj a jobboldalon.)

Kende Péter: Szemtelenység! Ki jött ide lopott pénzen?

Felkiáltások a baloldaltól: Valamennyien az állam pénzén jöttek ide.

Elnök: Bartos János képviselő urat újból rendreutasítom.

Felkiáltások a munkapárttól: A mentelmihez!

Haller István: Hívják mindjárt Gerőt!

Bartos János: Felolvassa a Gazdaszövetségnek a kérvényét.

Elnök: A kérvény itt fekszik a Ház asztalán, tehát szükségtelen a felolvasás.

Bartos János: Csak az Adriára vonatkozó részét kívánom felolvasni. Az Adria társaság milliós vállalat ezt nem kellene segélyezni ilyen panamanapi szerződésekkel.

Elnök (csenget): A képviselő ur beszéde elején azt mondta, hogy a kormány leggyalázatosabb, legszégyenteljesebb módon bánik a néppel. Ezért rendreutasítom.

Polónyi Géza: Ráért volna holnap is erre.

Bartos János: Vallja be a kormány nyiltan, őszintén, mennyit harácsolnak össze a szerződések révén. Ez nemzetgazdasági nem közlekedésügyi politika, ez tengeri kalózkodás!

(Megvonom a szót.)

Elnök (csenget): Miután a képviselő ur felolvasásokkal nyújtja a beszédet . . .

Bartos János: Már rég befejeztem a felolvasást.

Elnök: Ezért megvonom a szót.

Tíz perc szünet után Lázár István gróf újból megnyitotta az ülést.

Ábrahám Dezső: Miért függesztette fel az ülést. Nem volt joga.

Haller István: Joga volt, de oka nem.

Szólásra ezután Rakovszky István állott fel. Rakovszky István. Nem sejtettem, hogy előző koncilíus hangu felszólalásomban a miniszter ur szegény fejére olyan nagy bajokat zúdítottam. De felszólalásomra válaszában a tisztelt miniszter ur szegény feje rosszul emlékezett. En a felelősség alól nem mentettem fel, csak azt konstatáltam, hogy törvényjavaslatát nem ő szerkesztette.

Huszár Károly: Lukács az apja.

Rakovszky István: Az Uj Nemzedék című lapból felolvassa, hogy az Adria fennállása óta mennyi osztalékot fizetett. A szerződés anyagi-lag-erkölcsileg tarthatatlan. Az elnök azzal a tegnapi kijelentésével, hogy az egyes szakaszoknál nem engedi meg a részletes nyilatkozatokat, teljesen lehetetlenné tette a szabad vitatkozást. Ezért a további vitában nem is vesz részt. A kereskedelmi minisztertől azonban nyílt választ kér egy kérdésre. Köztudomású ugyanis, hogy a koalíciós kormány 1909-ben sokkal olcsóbban kötötte volna meg a szerződést ugyanilyen feltételekkel. Miért emelték fel mégis ennyire a szubvenciót?

Szabó János előadó záróbeszéde után a törvényjavaslatot általánosságban megszavazták. Ezután az elnök egyórás szünetet adott.

(Miniszteri tisztviselők a klubban.)

Egy órakor Harkányi János báró kereskedelmi miniszter emelkedik szólásra, hogy a tárgyalás folyamán elhangzott újabb felszólalásokra reflektáljon. Szemére vetették, hogy a munkapárti értekezletére a tárgyat referáló miniszteri tanácsosokat is felvitte.

Tisza István gróf miniszterelnök hangosan nevet.

Huszár Károly: Bihari hang.

Harkányi János báró: A koalíció alatt két ízben megtörtént, hogy politikai értekezleten a referensek is megjelentek. Nem tartja megengedhetőnek, hogy általánosságban támadják a bankokat. Ami a szakköröket illeti, ő megígérte és bemutatta nekik a javaslatra vonatkozó terveit. Kéri a javaslat elfogadását.

A miniszter beszédét a többség helyesléssel fogadta és a javaslatot részleteiben is megszavazta.

Következett a magyar-horvát tengerhajózási társasággal kötendő szerződésről szóló törvényjavaslat.

Szabó János előadó ismerteti a javaslatot, melyet elfogadásra ajánl.

A Ház a javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadja.

(Tisza István becsületszavát kéri.)

A napirend következő pontja a Keleti hajózási társasággal kötendő szerződésről szóló törvényjavaslat.

Szabó János előadó ismerteti a javaslatot és elfogadásra ajánlja.

Szmrecsányi György hevesen támadja a javaslatot. Az ellenzékét szándékosan megfosztják a hozzászólás lehetőségétől. A kormány visszaél a büdzsé joggal, hogy a javaslatokat ily gyors egymásutánban terjeszti elő.

Szász Károly alelnök: Ezért és azért az előbbi kifejezésért, hogy a kormány a szuro nyokra támaszkodva mindent merészel, a képviselő urat rendreutasítom.

Szmrecsányi György: Ez a javaslat nem ennek a miniszternek a műve, ez még az előző kormányának hagyatéka, ez még Lukács ideiglenes kereskedelmi minisztersége idejéből való.

Kelemen Béla: Ezzel minden meg van magyarázva.

Szmrecsányi György: A miniszterelnök ur csak azt nem mondta meg, mit kapott Lukács László a szerződésekért. (Nagy zaj.)

Elnök csenget. Szmrecsányit rendreutasítja.

Szmrecsányi György: Mű felháborodás a többség viselkedése. Vagy nincs bírói ítélet arról, hogy a többség panamázott? (Nagy zaj. Elnök csenget.)

Holló Lajos: Fáj, ha a panamát emlegetik.

Kelemen Béla: A tengerben is van só, ez az önök jelszava.

Huszár Károly: A tengerből is kiszádk a só.

Szmrecsányi György: Felolvassa Tisza választ arra nézve, hogy kapott-e a kormány pénzt a szerződésekért? Nem a miniszterelnökre, vagy a kormányra kérdezték, hanem hogy a többség kapott-e ellenszolgáltatást. Erre nézve a miniszterelnöknek nincs támpontja, de az ellenzéknek igenis van. A miniszterelnök hivatkozott először Károly Mihály gróffal szemben a becsületszóra. Kéri, jelentse ki a miniszterelnök becsület szavára, hogy a többség a hajós társaságoktól a szerződésekért

semmiféle ellenszolgáltatást nem kapott. Tiltakozik azonban az ellen, hogy a miniszterelnök felvilágosításért Lukács Lászlóhoz forduljon, mert ő már a megrendelt interpellációjával féltrevezette a Házat.

Elnök Szmrecsányit rendreutasítja. (Felkiáltások balról: Igazat mondott.)

Szmrecsányi György befejezi beszédét és a javaslatot nem fogadja el.

Utána Tisza István gróf miniszterelnök szólalt föl. Az ő kijelentése egész világos volt. Kijelentette tudniillik: *Mi és a mi időnkben senki semmit sem kapott.* Erre nézve többet nem hajlandó mondani.

Preszly Elemér: Mi az, hogy mi és a mi időnkben?

Tisza István gróf miniszterelnök: elismerem, hogy módorom hogy maga után kívánai valót, de az ellenzékétől modort tanulni mégsem fogok.

Rakovszky István: Az erzsébetteri verobektől. (Nagy derűtség.)

Tisza István gróf: A felszólalók az egyetemen rosszul megtanult közgazdasági érveket fejtegették. Elismerem, hogy a kereskedelmi miniszter nem akart szónoki babérokat aratni és a szónoki érvek szinpompája helyett szak tudással fegyverkezett fel és lefegyverezte az ellene és a négy szerződés ellen felhozott vádakat. Annyi bizonyos, hogy nem volt senki, aki közgazdasági téren több áldozatot hozott volna, mint Harkányi János báró. A tuloldalt is jobban tennének, ha érvekkel jönnének és nem szónoki hévvel.

Szmrecsányi György szólásra emelkedik.

Elnök: Milyen címen?

Szmrecsányi György: Személyes kérdésben.

Elnök felteszi a kérdést. Tisza István gróf igent int.

A többség az engedélyt megadja.

Szmrecsányi György: A miniszterelnök urat temperamentuma oly kifejezésekre ragadja, mely parlamentben nem szokásos.

Elnök: Nem hallottam a miniszterelnök ur ily kijelentéseit. Ha hallottam volna...

Felkiáltások balról: Akkor is megengedte volna.

Szmrecsányi György: Megengedem, hogy az egyetemen a miniszterelnök ur jobban vizsgázott a közgazdaságtanból, mint én, de a gyakorlati életben én nem értem el oly sok közgazdasági blamázt, mint a miniszterelnök ur.

Pirkner János munkapárti kifogásolja a javaslatot az ausztráliai járat miatt, mely lehetővé teszi a magyar gyapju ausztráliai kivitelét.

Ezután a többség általánosságban és részleteiben elfogadja a javaslatot.

A napirend következő pontjához

a román paktumhoz

ma csak egy szónok szólalt fel.

Jakabfy Elemér munkapárti a maga nevében tudomásul veszi a miniszterelnök választ és határozati javaslatot terjeszt be aziránt, hogy a magyar állam nemzeti egységének megővése mellett az állam a román és más nemzetiségi polgárait megfelelő engedményekben részesítse.

Mihályi Tivadar kéri beszédének holnapra való halasztását, amihez a Ház hozzájárul. Ezzel az ülés este hat órakor véget ért.

Vita a román tárgyalásokról. Budapestről jelentik: A képviselőház ülésén tárgyalásra holnapelsőnek a román paktum ügye kerül. A nemzetiségi oldalról Mihályi Tivadar szólal fel és részletesen fog reflektálni Tisza István gróf beszédjére és ismertetni fogja mindazokat a pontokat, melyeket a komité a megegyezés alapjául előterjesztett. Az ülésen még Apponyi Albert gróf és Farkas Pál fog felszólalni.

Minisztertanács. Budapestről jelentik: A kormány tagjai ma este hét órakor minisztertanácsot tartottak, melyen valamennyi miniszter jelen volt. A tanácskozás este kilenc óra-

kor ért véget és folyó kormányzati ügyek kerültek megbeszélésre. A jegyzőkönyvet Drasche-Lázár Alfréd miniszterelnökségi miniszteri tanácsos írta.

A huszárhadnagy

szabadsága.

(Megzavart nyaralás. — Elitelt támadók.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 5.

Szokatlan kalandja volt a múlt nyáron Medgyesbodzásán Kokoray Endre huszárhadnagynak, aki szabadságidejét ott töltötte a nővérénél. A falubeli lakóság valami félreértés miatt valósággal fellázadt ellene, nagy csoportban támadták meg éjnek idején s csak erőlyes magaviseletének köszönhető, hogy kellemetlen helyzetéből kiszabadult.

Kokoray a múlt év júliusában érkezett Medgyesbodzásra nővérének látogatására. Néhány nappal a hadnagy megérkezése után egy csendőrrjárőr tartott razzitát a községben s egy korcsmát kiürítve ott több parasztlegényt elvert. A korcsmai affér szereplői, nem tudni miért, abban a hiszemben voltak, hogy a csendőroket a hadnagy hozatta s ezért elhatározták, hogy bosszút állnak rajta.

Julius harmincadikán Kokoray egy ismerőseivel, Pártos Zoltán községi irnokkal este tizenegy órakor a falu utcáján sétált. Egyszerre csak észrevették, hogy a hátuk mögött vagy tiz-tizenkét ember követi őket a sötétben. Mikor a csoport közelebb ért, az egyik közülük, Sándor István a hadnagyhöz fordult:

— Miért veretett meg bennünket a hadnagy ur a csendőrokkal?

— Semmi közöm a csendőrokhöz s maguk pedig menjenek dolgukra! — felelte a hadnagy.

A legények azonban nem tágitottak, sőt a tömeg szaporodott, nemsokára már vagy negyven-ötvenen verődtek össze a sötétben. A hadnagy és Pártos folytatták utjukat, de egyszerre csak hátulról valaki Pártost egy kövel meghajította. A parasztlegények körülvették Kokorait és Pártost s szidalmazni kezdték őket. A hadnagy kardot rántott, de ugyanabban a pillanatban az egyik legény, Nagy János egy Kutasi nevű társával a földre teperte Pártost. Kokorai kardjával Nagyra sujtott s meg is sebezte. A tömeg ijedten nyitott utat, a huszárhadnagy pedig, hogy a vérontásnak elejét vegye, a legközelebbi házba ment be.

A tömeg körülfogta a házat s hangosan kiáltozott. Ketten-hárman be is mentek a házba, de ekkor a ház tulajdonosa, Deák József gazda kérdőre vonta őket s revolvert fogva a támadókra, kényszerítette őket, hogy távozzanak. Az izgalom nagynehezen tényleg le is csillapult s a tömeg fél óra múlva széteszlott.

Hogy kik vettek részt az éjszakai támadásban, azt a csendőri nyomozat nem tudta pontosan megállapítani, s így az eljárás csak a főkolomposok, Sándor János, Kutasi Mátyás, Nagy János, Nagy Mihály, Fodor István, Asztalos János és Nagy Imre ellen indult meg. Az ügyet ma tárgyalta az aradi törvényszék. A vádlottak közül csak Nagy Imre és Fodor István tagadtak. Fodor István ellen emelt vádat, miután ellene bizonyíték nem volt, az ügyész el is ejtette. A törvényszék Nagy Jánost, aki Pártost a földre teperte három havi fogházra, Asztalos Jánost két heti, a többi vádlottakat pedig egy-egy havi fogházra ítélte.

Riadalom az orosz próbamozgósítás miatt.

(Franciaország uszítja az orosz.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Berlin, március 5.

Az egész európai sajtóban nagy hullámokat vert föl a *Kölnische-Zeitung*-nak az orosz próbamozgósításról szóló pétervári tudósítása, de sehosem fogadták olyan nyugodtan, mint Németországban, holott úgy látszik, a mozgólódás éle épen Németország ellen irányul. Most a *Hamburger Nachrichten* ír igen megfontolt és orosz nézőpontból megszívlelni való, Európára nézve pedig megnyugtató cikket. Az orosz titkok címmel s ebben a következőket mondja:

... A nélkül, hogy bizonyos komoly jelenségeket félreértenék, megállapíthatjuk, hogy örülség lenne, ha Péterváron csakugyan az a tervvel foglalkoznának, hogy alkalomadtán megtámadják Magyarországot, Ausztriát és Németországot. Mivel Oroszország mindenkor expanzív politikát követett a közeli és távoli keleten, a jövőben is szüksége lesz megbízható hátvédre, ami legutóbb is, az orosz-japán háboruban rendkívül értékesnek bizonyult. Ha Péterváron komolyan foglalkoznának háborus szándékkal, természetes következménye lenne ennek az, hogy Oroszország, akármerre billen a győzelem serpenyője, Németországra nem számíthatna többé, mint hűséges szomszédra és hagyományos barátira, hanem mint adáz és hatalmas ellenséggel kellene vele számolnia. Hogy mennyire megbénítaná ez az Oroszország szabad mozgását keleten, azt senkinek sem kell magyarázni.

Tudjuk és látjuk, hogy ezt a hitünket kemény próbára teszi az orosz kormány. A titkos és nyílt háborus feszültség ismét felszínre kerül Oroszországban, még pedig sokkal nagyobb mértékben, mint a nemzetközi béke érdeke kíváná. A hivatalos politika is homályos és telve van rejtelmes gondolatokkal. A legélénkebben azonban a német és osztrák határon történő fegyverkezés vonja magára a német politikai közvélemény figyelmét. Mi történik itt, abból semmit sem lehet megtudni, mert az újságoknak a legszigorúbban megtiltották, hogy a készülődésekről akár egy szót is írjanak.

Nem tartjuk azonban helyesnek, hogy német részről mint közeli eshetőséget tárgyalják a német—orusz háborút. Ez a föltevés szuggesztív erővé fejlődhetik, a mit a béke és a német—orusz barátság érdekében kerülni kell. A hadierőnek a német határon való koncentrációja nem kell, hogy föltétlen háborus szándékot jelentsen. Az is lehetséges, hogy csak Franciaországnak akar vele az orosz kormány kedveskedni, mint rendkívüli kamattal a milliárdos kölcsönért, de az is lehetséges, hogy belső forradalom elhárítása végett rendez a kormány külső célzatnak látszó háborus készülődést.

Berlinből jelentik: A *Tägliche Rundschau* értesülése szerint az orosz diplomácia interpellálni akar a wilhelmstrassei épületben a *Kölnische Zeitung*-nak az orosz fegyverkezéséről szóló cikke miatt. A *Tägliche Rundschau* szerint az idevaló diplomaták már régóta beszélnek, hogy a németellenes nagyhercegi pár a pánzláv udvari kamarillától támogatva, *Hartwig* belgrádi orosz követet igyekezik Szaszonov helyére ültetni.

— *Kölnische Zeitung* közlése — írja tovább az említett lap — nem okozott meglepetést a német katonai körökben. Régóta növekvő figyelemmel kísérik az orosz készülődéseket és

teljesen csöndben megteszi a szükséges ellenintézkedéseket. Már *Schemue* Baláznak, az osztrák és magyar vezérkar akkori főnökének feltűnést keltő látogatása Berlinben 1912-ben Oroszország hadi készülődésével állott kapcsolatban. Azóta állandó eszmecsere folyik a két vezérkar között Oroszországnak a határon tett katonai intézkedéseiről.

Báró vagyok...

(Aradi aszfalt betyárok. — Két aktuális vélemény.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 5.

Az aradi társaságban — kávéházi és vendéglői törzsasztaloknál és finom női szalónokban, a Matzky asszonyos tereferézói között — nincs ma érdekesebb, jobban megvitatott téma, mint a Tabajdy-utcai báró és fekete autója, a kulturpalota tövében elhangzott esti szorelmi ostrom, egyszóval az aradi aszfaltlovagság tavaszi kivirágása. Az eltérő vélemények, különböző gondolkodások érdekes összefoglalója az a két levél, amelyet ma este hozott a postás. Az egyikben energikus írással és hanggal fölháborodott férfi fakad ki az aszfaltbetyárok ellen; másikkal ideges, nagyszáлу betűt parfümös papírra finom és gyöngéd asszonyi kéz írta. Ime a két levél:

A férfi.

Tekintetes szerkesztőség! Megelégedéssel olvastam ma reggel az Aradi Közlönyben, hogy végre lecsap a nyilvánosság az aradi utcák kis és nagy kalózáira, az aszfaltbetyárokra, akiktől már nem bátorságos magános nőnek, csinosabb asszonynak egyedül járni alkonyatkor, vagy este az utcán. Magam is érdekelt vagyok kissé; feleségem van és talán férfi hűség nélkül mondatom, hogy csinos feleségem... Tessék elképzelni a helyzetemet és velem együtt még száz és száz aradi férjét! Késő estig görnyedünk az irodában, dolgozunk az üzletünkben és még azt sem várhatjuk, hogy a feleségünk este elénk jöhessen és egy-két perccel hamarabb viszontláthassuk asszonyunkat a napi munka után. Én legalább nem merném ezentul arra kérni feleségemet, hogy este jöjjön értem a hivatalba. Ki tudja melyik sarkon leselekedik reá egy autós uri csókrabló! És ki tudja: nem jár-e egy következő alkalommal több szerencsével, mint a Tabajdy-utca sarkán?! Botrányos dolgok ezek kérem! Hiszen nemsokára tisztességes aradi urinó ki sem meri tenni a lábát az utcára! Önökben és a rendőrségben van a bizalmunk, hogy ezt a középkori úr-rabló aszfaltbetyárkodást letörök és elveszik a kedvét az autós, vagy autónélküli lovagoknak a békés családi életek felidulásától. Tisztelettel egy elkeseredett férfi.

Az asszony.

Kedves szerkesztő ur! Tudom, hogy most az újságokban megint elverik a port az aszfaltbetyárokon. Az újságokat tudvalevően férfiak írják, akik talán — nem mondom épen, de meglehet — azért háborodnak fel olyan nagyon, mert irigyek és féltékenyek a szerencsés és vakmerő szerelmi utonállóra. Engedje meg nekem, hogy elmondjam a magam női véleményét is, mert hiszen mégis csak minket, asszonyokat érdekel és érint az aszfaltbetyárok viselkedése legjobban. Kezdhetném ott, hogy hiszen az aszfaltbetyársághoz kettő kell: egy ur, aki betyárkodik és egy hölgy, aki — nincs rá kérem magyar szó — agit ad a betyárkodónak. De én nem itt kezdem. Csak azt akarom megírni, hogy ne bántsák a szegény aradi aszfaltbetyárokat! Hiszen talán ez volt az egyetlen — vagy legalább is egy a nagyon kevésből — ami Aradnak nagyvárosi szint adott, ez a kis, kacérkodó utcai élet, amelyre talán nagyon is durva szó az aszfaltbetyárság. Künn sé-

tálni a korzón nagyon szép tavaszi estéken — aminők most jönnek — pillantásokat lopni, pillantásokat elfogadni — én istenkém, hát olyan rossz dolog ez?! Szürke lenne az élet, ha egy kis utcai flörtölés (csak úgy szem-távolságból) nem vinne bele színt, izgató kedvességet, meleget... És ugyan minek öltözködnénk mi asszonyok elegánsan, igyekezettel, szépen, ha elriasztanák a néma — vagy én nem bánom, ha egy-két megjegyzéssel hangosabb — hódolóinkat, akik elismerik pillantásukkal, szavukkal, hogy az új kalapom pompásan illik az arcomhoz, hogy természetem graciózusan érvényesül az új toalettben, hogy a selyem harisnyám igazán elbűvölő... Hogy azután egy-két hevesebb lovag vakmerően túllép ezen a határon: ez baj, haj, de még sem akkora, hogy maguk férfiújságírók rendőrségért, ügyészségért kiáltozzanak az aszfaltbetyárok ellen. Megvédjük mi magunkat is, már aki ellen kell! Ne vegyék el tehát tőlünk, a mi kedves, vidám, barátságos és — ha úgy tetszik — aszfaltbetyáros nagyvárosi utcáinkat! Egy modern asszony.

Katarau Bukarestben van?

(A román fővárosban tervezték a merényletet.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bukarest, március 5.

A bukaresti rendőrség ma is épen olyan bizonytalanságban van a debreceni bombamerénylők elfogását illetőleg, mint a nyomozás első napjaiban. Semmiféle pozitív nyom nincs arra nézve, hogy Katarau és Kirilow merre bujkálhatnak. Ma sikerült a rendőrségnek néhány adatot összegyűjteni, de kérdés, hogy előbb viszik-e ezzel a bonyolult, összekuszált ügyet. Mindenekelőtt megállapította a rendőrség, hogy azt a bélyegzőt, amelyet a Miklóssy püspökhoz intézett levélnél használt a merénylő, Schwarc Rebeka üzletében rendelték. Szombaton mult két hete, hogy Schwarc Rebeka üzletében megjelent egy magas, erős testalkatu ember és magyar felirású bélyegzőt rendelt. Mikor a merénylet híre bejárta egész Bukarestet, Schwarc Rebeka jelentkezett a rendőrségen, ahol Katarau fényképében ráismert arra az urra, aki nála a bélyegzőt rendelte.

Az utolsó időben Katarau nagyon sokat fordult meg artista-körökben és énekesnők társaságában. Ezek között több magyar leány is van. Valószínűnek tartják, hogy a Miklóssy püspökhoz intézett levelet a leányok egyike fordította le magyarra. De az a feltevés is tartja magát, hogy a levelet olyan férfi írhatta, aki románul és magyarul beszél. A rendőrség szerint bebizonyítottnak látszik, hogy a levelet Bukarestben szerkesztették.

Erre vall az a körülmény, hogy a levélben hiányzik a dátum. Mert az nem tehető fel, hogy ha a levelet Csernovicban írták volna meg, ne látták volna el kelettel. A rendőrség minden felvilágosítást megtagad arra nézve, hogy a levél Katarau írása-e vagy sem. Valószínűnek tartják azt is, hogy a pokolgéphez szükséges ekrazitot és óraművet is Bukarestből szállították Csernovicba.

Katarau ugyanis csak villamoslámpát vásárolt Csernovicban. Ma megérkezett Bukarestbe a csernovicei rendőrség jelentése, hogy a levélben látható bélyegző nem Csernovicban készült.

Mára rendkívül fontos adatoknak jutott birtokába a bukaresti rendőrség. A detektivek adatokat találtak, amelyek azt bizonyítják, hogy a merénylet értelmi szerzői Bukarestben eszelték ki tervüket. Valószínű, hogy a tettesek még most is a román határon belül,

sőt esetleg Bukarestben tartózkodnak. Azt is megállapította a rendőrség, hogy az állítólagos Kovács Anna, aki a Miklóssy püspökhöz küldött magyar levelet írta, a román fővárosban tartózkodik. Valószínű, hogy a titokzatos levélírónt letartóztatják.

Agyonlőtt nőcsábító rendőrfogalmazó.

(Pezsgőzés után merénylet. — Éjjel Lord Bricse sz lakásán. — A férj bosszúja. — Gyilkosság az inspekción szobájában.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, március 5.

Ma délután négy órakor a főkapitányságon a központi ügyeleten megjelent egy választékosan öltözött fiatalember, aki zsebéből revolvert vett elő, Papp Géza fogalmazó asztalára tette és így szólt:

— Tartóztassanak le, mert ezzel a revolverrel

a kispesti kapitányságon megöltem Csiszár rendőrfogalmazót.

Kijelentése a rendőrségen nagy konsternációt keltett és mindenki azt hitte, hogy örülttel van dolguk. Azt a kijelentését, hogy Csiszár megölte, senki nem akarta hinni, mire ő azt mondta, hogy telefonáljanak a kispesti kapitányságra. Azonnal telefonáltak a kispesti rendőrkapitányságra, ahonnan azt az értesítést kapták, hogy a dolgról semmit sem tudnak. Erre az illető fiatalember azt mondta, hogy küldjenek fel valakit a kispesti kapitányságon Csiszárhoz az ügyeletes szobába, ott meggyőződhetnek állítása valódiságáról. A kispesti rendőrségről csakhamar meg is jött a jelentés, hogy Csiszár rendőrfogalmazót szobájában vértől borítva holtan találták.

A rendőrség azonnal megindította a nyomozást és megállapította, hogy az illető fiatalember Kacsó Gyula huszonhat éves magánhivatalnok, a Walla-féle gyár alkalmazottja, aki a Rottenbiller-utca 5/b. szám alatt lakik. Keckeméti származású apja tanítóképezdei igazgató. A magánhivatalnok mindjárt részletesen elmondta tettének előzményeit:

— Novemberben történt, hogy feleségemnek dolga akadt a kispesti kapitányságon. Nevezetesen nőm nővérenek válópöre miatt többször volt összeszólalkozása véle. Egy ilyen összeszólalkozás alkalmával feleségem nővérenek azt találta mondani: „Vigyázz magadra, mert lelélek!” Nővére erre életveszélyes fenyegetés miatt feljelentést tett a kispesti kapitányságon. Az ügy Csiszár fogalmazó elé került. Feleségem egy fekete, sovány, csinos, huszonnégy éves asszony, ki alkalmasint megtehetett a rendőrfogalmazónak, aki ez időtől fogva ugyanebben az ügyben egymásután többször, majd később is négy-öt napi időközben magához idéztette feleségemet.

A fogalmazó nem ért célt feleségemnél, mert többször kijelentette, hogy tisztességes asszony akar maradni.

Csiszár nem tágitott. Eljött egyszer helyszíni szemle ürügye alatt lakásomra is és így akart családjunkba befurakodni. Végre megelégettem a dolgot s kijelentettem feleségemnek, hogy ha még egyszer Csiszár magához idézteti, izenje meg neki, hogy nem jelenhet meg.

Elmondotta ezután Kacsó, hogy Csiszár tegnap újból megidézte feleségét. Kacsó figyelmeztette feleségét, hogy ne menjen el a kapitányságra, mire az asszony telefonon azt mondta Csiszárnak, hogy nem mehet el. Csiszár

azonban nem hagyta annyiban a dolgot és könyörögni kezdett az asszonynak, hogy csak még egyszer adjon neki alkalmat, hogy találkozhatson. Az asszony a sok könyörgésre belement a találkába, amely tegnap este hat órakor történt meg. Az asszony és Csiszár úgy beszéltek meg, hogy szerdán este a Mester-utca és a Ferenc-körút sarkán találkoznak. Mikor a férje elment a hivatalába, az asszony azt mondta neki, hogy sógornőjéhez fog látogatóba menni. Este fél hatkor az asszony tényleg el is ment a randevu színhelyére, a Ferenc-körút és Mester-utca sarkán lévő villamosmegállóhelyre.

A fogalmazóval egy ideig az utcán sétálgattak, majd a Ráday-utcán át a Bakács térre mentek. Itt a fogalmazó azt a kijelentést tette, hogy nagyon kellemetlen neki a séta, mert az asszonyt ismerik s kellemetlensége támadhat.

— Itt lakik — mondotta Csiszár — közelben egy barátom. Annak lakásán nyugodtan elbeszélgethetünk.

Az asszony ellenkezett és eleinte semmit sem akart a tervről tudni. Csiszár váltig hajtogatta, hogy csak menjen fel, nem lesz az asszonynak semmi bántódása, végre az asszony belement a tervbe azzal a kikötéssel, hogy az egész beszélgetés öt percnél nem fog tovább tartani.

A lakás Császik Pál rendőrfogalmazó lakása volt, akitől Csiszár már reggel elkérte azt.

A rendőrfogalmazó felment a lakásba az asszonnyal, amint a szobába értek Csiszár becsukta az ajtót és a kulcsot zsebébe rejtette. Amikor az asszony ezt látta, ijedten tiltakozott, de Csiszár erre is talált megnyugtató szót és azt mondotta:

— Nem akarom, hogy bárki is megleljen bennünket!

A szobában a párt fényesen terített asztal várta. Az asztalon étel és több üveg pezsgő volt. Csiszár és az asszony pezsgőzni kezdtek. A továbbiakat az asszony a rendőrségen így adta elő:

— Nem emlékezem pontosan, mennyi pezsgőt ihattam. Lehetett vagy három négy pohárral, de nem vagyok megszokva az erős italhoz s így hamar elkábultam. Azután nem tudom mi történt velem.

Világos reggel ébredtem fel, kétségbe voltam esve és könyörögni kezdtem Csiszárnak, hogy lőjön agyon. Nem mertem férjem lakására hazamenni, hanem kimentem Kispestre szüleim lakására.

A férjnek, amint a hivatalból hazaérkezett, nem tűnt fel az asszony távolléte, mert úgy tudta, hogy felesége sógornőjéhez ment s nyugodtan várt rá. Éjfélig várt s mikor addigra sem jött haza az asszony, Kacsó lefeküdt. Ma reggel, mikor felkelt, kétségbeesve látta, hogy az asszony nincs odahaza, de miután pontos hivatalnok, nem akart a hivatalából elmaradni.

— Az egész délelőttöt — mondotta Kacsó — nagy nyugtalanságban töltöttem és minden félórán egy hivataloszlókat küldöttem lakásomra, hogy haza jött-e a feleségem. A szolgálók azzal jöttek vissza, hogy nőm nincs otthon. Fél tizenkettőkor már nem tudtam tovább küzdeni türelmetlenségemmel, engedelmet kértem főnökömtől és elmentem a hivatalból. Azonnal Kispestre mentem feleségem szüleire. Ott az asszonyt magából kikelve találtam és midőn meglátott, így kiáltott felém:

„Ne szólj hozzám, nem érdemlem meg!”

Aztán hosszasan elmondotta, mi történt. Én magammal küzdve, kétségbeesésemet túrtörtetve elmentem apósom házából, villamosra szálltam és Pestre mentem. Az uton

megérlelődött bennem a terv, hogy megölöm Csiszárt.

A Tökölly-uton egy fegyverkereskedésben egy Welodog-féle ötlövetű revolvert vásároltam, magamhoz vettem és fél kettő tájban kikocsiztam Kispestre. Csiszár után kérdezősködtem, azonban azt a választ kaptam, hogy Csiszár még nincs a hivatalában, várjak, ma délután inspekción lesz.

Csiszár Imre ma reggel későn ment hivatalába, kollégáinak elmesélte, hogy nagyszerűen mulatott az éjjel, csupán az a baj, hogy fáj egy kicsit a feje, pedig délután inspekción, este pedig a Folies Caprice-ban van ügyelete.

— Nagy csaták vannak nálunk! — mondotta.

Hivatalnok társai közül többen kijelentették, hogy hajlandók Csiszárt helyettesíteni inspekciónjában, de Csiszár azt mondotta, hogy inkább bejön, a hivatalában jobban tud aludni.

Kacsó három óráig várt a rendőrségi folyosó egy padján. Pont három órakor érkezett hivatalába Csiszár. Kacsó utána ment szobájába, amint oda Csiszár belépett s letette kardját.

— Gázember nőcsábító — kiáltotta a fogalmazó felé Kacsó s revolverét előrántotta. Mikor Csiszár a revolvert meglátta — amint Kacsó mondta — kardjához nyult, de azt már nem használhatta. Kacsó maga sem tudja pontosan elmondani az eseményeket, csupán arra emlékszik, hogy Csiszár előbb védekezett, de ő egymásután lötte ki golyóit, majd Csiszár egy szekrény mögé bujt, de a golyó utolérte ott is. A férj a lövöldözést folytatta addig, míg mind az öt golyót ki nem lötte, azután visszatért Budapestre, ahol megjelent a központi ügyeleten s feljelentést tett maga ellen. A rendőrségről bizottság ment ki Kispestre, hogy helyszíni szemlét tartson. Megállapították, hogy

a rendőrfogalmazót három golyó érte:

az egyik jobb szemén ment át s szemét kiütötte, a másik a baloldali arcosontba furódott, a harmadik a mellébe ment. Két golyó nem talált, egyik ezek közül az ajtószárnyba ment, a másik két ablakfa kereszteződésébe furódott.

Kacsót részletesen kihallgatták a rendőrségen, vallomását jegyzőkönyvbe vették, azután kihirdették előtte az előzetes letartóztatást elrendelő végzést. Az asszony rendkívül csinos, huszonnégy éves nő, leánynevének Kovács Erzsébetnek hívják, apja Kispesten műhelyvezető s a Szigligeti utcában lakik. Az asszonyról azt tartják, hogy hiszterika.

Csiszár rendőrfogalmazó városszerte rendőrtisztviselők, újságírók körében sokat forgolódott. Huszártiszt alúrjei voltak, állandóan bricseszadrágban járt s ezért

lord Bricse sznek is nevezték.

Híres donzsuán volt, állandóan lovagis afférjei voltak.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Kara Győző előadása. Ma délután 5 órakor a kulturpalota kistermében tartja meg Kara Győző a franciaforradalomról szabadelceumi előadását. Jegyek egy korona árban kaphatók a pénztárnál.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Péntek: *A kis király*, operetta. (C. bérlet.)

Szombat: *A kis király*, operetta. (A. bérlet.)

A kis király.

(Operett 3 felvonásban Irtó: Bakonyi Károly és Martos Ferenc. Zenéjét szerzte: Kálmán Imre. Bemutató előadás.)

Sokáig emlékezetes marad Kálmán Imre legújabb operettjének *A kis királynak* ma esti bemutatója. Az összes külső és belső sikerek minden a tributuma mellett zajlott le a premier és nem is kell a horoszkop szerepében tetszelegni akkor, midőn hosszú, diadalokkal fényes életet jósolunk a kedves, szép darabnak. Ez a magyar újdonság magasan felette áll, már libretto tekintetében is a külföldről importált tucat daraboknak, van meséje, még pedig komoly kompozícióju, cselekményekben gazdag meséje és Kálmán Imre partitúrája annyi finomsággal, bűbajos zenei illusztrációval ékesítette Bakonyi és Martos librettoját, amivel ez az operett a leghatásosabb Lehár-operettekkel egy nivón áll. Pompás uvertúr vezet be a darabot, amivel már előjáróban várakozásteljes hangulatot ébreszt a hallgatóságban. Sok helyütt találkozzunk Tatarjárásbeli és a Cigányprimásból ismert reminiscenciákkal, de ezeket Kálmán művészi hangszerelése és friss diszitése az újdonság köntösébe öltöztetik. Az első felvonás hangulatos befejezése úgy zeneileg, mint színpadi hatás tekintetében a legszebb operett epizódok közé tartozik. A humorról is gazdagon gondoskodtak a szövegírók. Schol sem utszéli, mindig elmés és kacagtató az, amit a mulattatásra szántak. Minden fentartás nélkül a legteljesebb dicséret hangján irhatunk *A kis királyról*, melynek bemutatója nemcsak a szerzőknek, hanem a bemutató előadás minden szereplőjének is teljes, osztatlan sikert hozott.

A címszerepet *Barics Gyula* játszotta. A szegény száműzött, világot járó portugál királynak a kis Manuelnek sorsát — a szerzők az ő tragédiáját írták meg — nagyon megértette *Barics*. Végében szimpatikus, minden emberi rokonérzésre érdemes, hajótörött kis királyt kreált, aki nem is olyan operettfigura, hanem egy kálváriát járó szerencsétlen fiú, aki könnyes szemekkel, tétován menekül valakihez keres valakit, aki a nagy emberrongetegben szívből szereti. Ezt az alakot megkaptuk *Baricstól* és ezért kapta meg a közönség elismerő tapsait, ezért és pompás énekéért. A legteljesebb művészi siker részese volt ma este *Diósi Nusi*, *Zozó* ballerina szerepében. Hódítóan elegáns, elbűvölően szép és játékban megvesztegetően decens, minden primadonna szertelenkedéstől mentes volt. Sikere a legnagyobb primadonna-sikerek jegyében folyt le és vége-hossza nem volt a *Diósinak* ma este méltán kijárt ünneplésnek. A komolyabb női szerep *Pataky* kezében volt és komoly, értékes művészetével a legteljesebb illúzióval vette körül *Montorini* alakját. Óriási sikere volt *Győző Alfrédnek* Huck pompás szerepében. A közönség becéző szeretettel honorálta a nagyszerű komikus végtelen kedves mókáit, amikkel egész este a legderüesebb, minden gondot felejtető hangulatba ragadta a közönséget. Még *Herold* férfias marsallját dicsérjük meg és végezetül teljes komplementumot adunk a kifogástalan hangulatos rendezésért *Polgárnak* és nem kevesebbet *Tilger* Árpádnak, akinek sok része van a mai sikerből. A kis király fogja most már urálni jó ideig a színház műsorát, ami úgy a kitűnő darabnak, mint a pompás előadásnak méltó jutalma lesz.

(H. G.)

Elvesztett fogadás Lehár miatt.

(Beperezték a *Vig özvegy librettistáját*.)
Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bécs, március 5.

A tökéletes asszony mérsékelt sikere után az An der Wien-színház kávéházi társasága egy napon azon sopánkodott, hogy milyen jó volna, ha a *Végre egyedül*-t már az idén elő lehetne adni. *Leon Viktor* (*A vig özvegy* szövegírója) azt vitatta, hogy erre nem is lehet gondolni, mert hiszen Lehár nem tud elkészülni az idén ennek az operettnek a hangszerelésével. *Steininger* az An der Wien-színház helyettes igazgatója erre fogadást ajánlott *Leonnak*, hogy Lehár — ha szükséges — két hónap alatt elkészül a *Végre egyedül* hangszerelésével. A librettó-író, aki már nem egyszer dolgozott együtt Lehárral, örömmel jelentette ki, hogy ezt a fogadást bármilyen összegben szívesen tartja. És *Leon* és *Steininger* megkötötték a fogadást ötezer koronában. Mint jó színházi üzletemberek, annak rendje és módja szerint még irást is csináltak róla.

Lehár Ferenc pedig elkezdett sebbel-lóbal hangszerelni és — *Leon Viktor* nagy rémületére — két hónap alatt csakugyan elkészült munkájával. Sőt a *Végre egyedül* még a fogadási határidő lejárta előtt színrekerült az An der Wien-színházban. *Leon* tehát elvesztette a fogadást és *Steininger* követelte az ötezer koronát.

Ekkor azonban következett a történet esattanója: a gazdag *Leon Viktor* nem akart fizetni. *Steininger* habozás nélkül ötezer korona és járulékaik erejéig bepörölte ma a bécsi szövegíró. A pört, bécsi színházi jogászok véleménye szerint meg is fogja nyerni, főképen azért, mert az írásban nem fogadról, hanem megállapodásról van szó; ezt pedig mindenestre respektálni fogja a bécsi bíróság.

* **Rendőrséghez pályázó aradi színművész.** A rendőrségnél megüsedett rendőrségtiszt állásra hirdetett pályázat ma délelőtt járt le. A következők nyújtották be pályázatukat: *Beregi Sándor* dr. az Aradi Nemzeti Színház tagja, *Institóris Sándor* rendőrségi írnok, *Neuman Emil* rendőrségi írnok és *Adorján Ferenc* mezőtúri adóhivatali írnok. Mint megirtuk, *Keszler Ede* dr. is távozik az aradi színházról és most már ketten vannak az aradi társulat tagjai közt, akik bucsut mondanak a sok siker terméttől művész pályának és az ugynevezett „polgári” életben keresnek érvényesülést. *Szendrey Mihály* színigazgató már gondoskodott is a színészek pótlásáról. A pótlás egyelőre csak ideiglenes és részleges, amennyiben a két színész szerepkörére *Szendrey* igazgató *Torday Ottó* dr.-t, az ösztől kezdődőleg a budapesti színtársulathoz szerződött jeles talentumú hősszerelmezt szerződtette. Arad városa tehát, legalább egyelőre, a két doktor-színész távozása után sem marad doktor-színész nélkül.

* **Az Atlantis, a mozi világslágere,** melynek szerzője *Gerhardt Hauptmann*, a németek nagy írója, hétfőtől kezdve kerül vetítésre az Apollóban.

A színház jelentései. A szerkeztő ur. Ez lesz a címe az aradi színház legközelebbi újdonságának, amelyet a jövő héten mutatnak be. A pompás, igazi francia bohózat *Tristán Bernharndnak* a munkája; s még Párisban is régen adtak oly kacagtató, jó bohózatot, mint ez, amelynek francia címe *Les deux canards*.

Vasárnap délután a szezonban először délutáni előadásban kerül színre *Szomorú Dezső* oly jelentős sikert aratott drámai alkotása, a *Mária Antónia*. Hogy a darab milyen nagy sikert ért el, a közönségnek mennyire tetszik a gyönyörű dráma, bizonyítja az, hogy máris nagy érdeklődés nyilvánul meg a vasárnapi előadás iránt.

* **Unger Mór** tanítványainak hangversenye, mint minden évben, úgy ezidén is március 8-án délután 5 órakor a „Fehér Kereszt” nagyszínházban tartatik meg. A műsor számai felkarolják a nagy külföldi zeneszerzők mint *Thomé*, *Tschaikowsky*, *Beethoven*, *Beriot*, *Moszkowsky*, *Bach*, *Mendelssohn*, *Grieg*, *Vieuxtemps*, *Debussy* és *Saur* kiválóbb műveit, valamint a magyar zeneszerzők mint *Popper*, *Szendy*, *Hubay* és *Erkel* műveit. A 40 tagú növendék-zenekar úgy a műsor elején, mint a műsor végén szerepel, *Thomé-Unger*: *Andante religiosojával* és

Erkel: *Hunyadi László* nyitányával. A műsor többi számai zongora, hegedű és cselló szólókon kívül még vonósnégyesek is fogják alkotni. A hangverseny tiszta jövedelme jótékony célra lesz fordítva. E hangversenyre jegyek még kevés számmal íj. *Klein Mór* könyv- és papírkereskedésében kaphatók 5, 4, 3 és 1 korona árban.

* **Nick Winter** az Urániában. Ma mutatja be utoljára igazán pazar műsor keretében a színház a kiváló detektívszínész legújabb alakítását. Pompás, szinte kábitó, berendezések, csodás természeti képek mellett pompás szereplők percerő-perere fokozzák a hatást, melyet a kép bájos szépsége amúgy is megérdemel. *Alexis* herceg szerelmi története, a szökés és szöktetés, végül a detektív fényes munkája, maszkjai és trükkjei egész új alkotások: mindegyik még vonzó érdekességek — a közönség átérzte ezeket a szépségeket és meleg elismeréssel tapsolt a kitűnő *Nicknek*, aki minden felléptével élvezetes estét tud szerezni. A műsorban kedves az új *Prince* kép, melyben a közismert *Moric* brilliroz. Tanulságos természeti felvételek egészítik a pompás újdonságokat.

* **Asta Nielsen** — a mozi-primadonna. (Az Apolló színház újdonsága.) A két erős rivális: *Psilander* és *Asta Nielsen*, gyönyörű harcot vívnak az Apolló színház vászonlapján, ami lelkes közönségünk szeretetért. *Psilander* három napon keresztül valóságos lázban tartotta az aradi moziba járó publikumot s utána *Asta Nielsen* került műsorra. A mozi eseményei iránt érdeklődők kíváncsian várták, hogy *Psilander* nagy sikere után *Asta Nielsen* neve milyen hatással lesz a közönségre. Érdeklődésük ma kielégítették: A mozi-primadonna premiérére ép úgy megtelt utolsó helyig az Apolló nézőtere, mint a *Psilander*-esteken. A publikum feszült kíváncsisággal tödült az Apollóba, ahol élvezettel gyönyörködhetett *Asta Nielsen* legújabb alakításában. Ebben a mélyseges drámában *Asta Nielsen* különös egyéniségének művészi kvalitása sajátos vonásokban bontakozik ki előttünk s az ő csodás játéka mellett, a filmgyártás intimitásaiba is bepillanthatunk ebben a képből. Holnap, pénteken másodnap megy a mozi-primadonna, egy izgalmas dzsungel-drámával együtt.

* **A ballerina hőstette, Robinneval Alexanderral** az Uránia legközelebbi újdonsága.

Tizenhat ember halála a hólavina alatt.

(Szerencsétlenül járt katonai ski csapat.)
Távirati tudósítás.

Merán, március 5.

Insbruckból jelentik: Az *Ortler*-hegységben tegnap rémes szerencsétlenség történt. A 3. számú *Landwehr*-ezredből egy csapat, mely három tisztből és tizenhat emberből állott skiturára indult. Mikor a csapat utközben a *Feuer*-hegységhez ért, borzalmas hólavina gördült a hegyről lefelé és az egész csapatot maga alá temette. A csapat megmentésére mentőakciót indítottak, de mindössze csak egy tisztet és két katonát találtak meg holtan. A *Gornag* erőd parancsnoka, ki szintén a csoporttal tartott, szintén ott lelta halálát.

Meránból jelentik: Újabb jelentés szerint a csapatban a 3. vadászrezd néhány tisztje vett részt, kikhez a gornagoji erődből *Lechner* főhadnagy és *Geitow* skitanító vezetése mellett még *Ottler* és *Geiger* zászlósok csatlakoztak. A tizenhat legényen kívül velük tartott *Günther* porosz tiszt, ki Insbruckban tartózkodott és véletlenül csatlakozott az expedícióhoz. A *Feuer* hegységben óriási hólavina fergeteg érte utól őket. A kirándulók menekülni akartak, de a lavina eltemette őket. Mentő-expedíció indult felkeresésükre. Súlyosan megsebesülten találták *Geitowot* és három legényt, kiket egy meráni kórházba szállítottak.

Meránból jelentik: A huszonegyedik gyalogos és a második vadászzászlóaljából mentő-expedíciót indítottak. Nincs sok remény, hogy a csoport hiányzó tagjait élve megtalálják.

Ujabb utcai inzultus aradi urinő ellen.

(Nem jelentették fel a titokzatos autó bűnösét. — A rendőrség ismeri a tettest.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 5.

Az aradi közönség érthető érdeklődéssel tárgyalja a titokzatos fekete autó utasának mérész kalandját. Az aradi rendőrség, amely tegnap este megindította a nyomozást, ma reggel már be is szüntette, mert a sértett felek — Rumpf Brunó a berlini Viktoria biztosító intézet aradi főtisztviselője és felesége — mára nem tették meg azt a formális följelentést, amelyet tegnap este csak telefonon vett föl az inspekción rendőrtiszt. Az a bűncselekmény ugyanis, amit a titokzatos és állítólagos báró elkövetett: személyes szabadság korlátozása, amelyet csak a sértett fél panaszára üldöz a hatóság. A szép fiatal asszony azonban egyáltalán semmit se akar tudni a bűnügyi nyomozásról, amely fölforgatná családi nyugalmaikat és megszokott egyhangú, de megelégedett életüket.

— Én elértem célomat — mondotta ma egyik leghittebb ismerősének — a lapokba belekerült a dolog és ezzel lehetővé tettem, hogy az illető ezután nem ismétli meg nemtelen eselekedetét. Én nem teszek följelentést, mert tudom, hogy az ilyesminek teljes kinyomozása csaknem lehetetlenség és a nyomozás csak arra volna jó, hogy bennünket indokolatlanul zaklassanak. Én még soha se voltam a törvény előtt és borzadva gondolok rá, hogy nekem esetleg többször is föl kellene menni a rendőrségre, a bíróságra. Az apám gyerek koromban mindig azt mondta: csak arra vigyázz, hogy a bíróság elé ne kerülj még úgy se, mint panaszos. Hát én megfogadom az apám intését.

Amint ebből a nyilatkozatból megállapítható: a Rumpf-pár részéről befejeződött az ügy. A közvélemény azonban természetesen nem egyhamar tér napirendre a különös mérenyület fölött, amely méltán kelthet fölháborodással vegyes megdöbbenést és érthető módon firkésznek a titokzatos lovag személye körül. A fiatal urinő határozottan állítja, hogy hosszukás, fekete automobil volt, amelynek kormányánál mellett soffőr is ült. Így hát elesik az a föltevés, hogy talán nem is valami előkelő gavallér, hanem a gazdája autójával passziózó soffőr volt. (Ilyen esetek különösen a fővárosban szoktak történni. Mint külön érdekesség figyelmet érdemel az a körülmény, hogy néhány nappal ezelőtt egy aradi autótulajdonos soffőre melegen érdeklődött Rumpfné személye iránt az urhölgy — cselédjénél. A rendőrségnek vannak pozitív adatai az aszfaltbetyár személyéről, de minthogy följelentés nincs ellene, a nevét nem hozza nyilvánosságra.

Mint a rendőrségnél ma délelőtt történt följelentésből kitűnik, egy másik kellemetlen utcai kaland is történt tegnap este hét óra felé egy aradi uriaszonnal, Blau Lipót Laendler-gyári főtisztviselő feleségével. A fiatal uriaszony férje hivatalából Erzsébet-köruti lakása felé tartott, amikor a Széchenyi gözmalomtól kezdve észrevette, hogy egy magas, elegáns, rövid prémgalléros télikabátú férfi mellette halad és folytonosan fixirozza. Az urinő ügyet sem vetve a kísérrőre, haladt tovább a József főherceg-úton, majd a városházánál befordult az Erzsébet-körutra. A körutra érve, a fiatal ember hozzálépett és tolakodó modorban megszólította. Blau né erélyesen tiltakozott az inzultus ellen, de a fekete angolbajszos fiatal-

ember egyre tolakodóbban lépett fel, mikor szerencsére három diák közelgett a jelenet színhelye felé. Az urinő segítségért kiáltott, a támadó erre a Vármegyeház-utcán keresztül elfutott, a diákok pedig üldözőbe vették, de elfogni nem sikerült. Az uriaszony férje ma délelőtt személyes szabadság korlátozása miatt följelentést tett a rendőrségen az ismeretlen utcai támadó ellen, akinek felkutatására széleskörű nyomozás indult meg.

A Figaro harmincezer koronája.

— Ha minden kijárót bezárnának . . . —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, március 5.

A törvényszéken egyre jobbra bonyolódik a margitszigeti kijárók és társaik ügye. Ma délelőtt a svájci csoport megbízásából Várady Gábor dr. és Farkasházy Zsigmond dr. bementek Balogh György törvényszéki elnökhöz és kérték, hogy ne csak a kijárók ellen, de az általuk följelentett igazgatók ügyében is sürgősen folytassák le a vizsgálatot. Várady Gábor felhozta, hogy Tisza István gróf amikor ismertette a Forgalmi Részvénytársaság kiadásait, többek között a külföldi sajtó tételénél felemlítette, hogy a Figaro is harmincezer koronával szerepel. Várady felmutatta a Figaro szerkesztőjének hozza intézett levelét, amely szerint a párisi lap egyetlen fillért sem kapott, sőt még sem kísérelték, hogy vele a margitszigeti ügyben megállapodást létesítsenek. Ezt az összeget tehát valaki elsikkasztotta.

Az elnök megígérte a két ügyvédnek, hogy följelentéseikben is sürgősen megtörténik az intézkedés. Csopey vizsgálóbíró tegnapi végzése ellen, amelyben három terhelt igazgató ellen a vizsgálatot elrendelte, a védők már ma beadták a felfolyamodást. Káldor Gyula dr., Radanovics védője kérte, hogy a vádtanács semmisítse meg a vizsgálóbíró végzését. Idézzék meg és hallgassák ki Korniss Károly grófot, Jeszenszky Sándor államtitkárt és Tolnay Lajost, a közmunkák tanácsának volt elnökét, s szerezzék be a Lukács László által jóváhagyott, de ki nem kézbesített alapszabályok eredeti példányát.

Várkonyi Oszkár dr. felfolyamodásában kifogásolta, hogy a vizsgálatot csak Vadász Lipót államtitkár jegyzetei alapján rendelték el.

Furcsán fest — mondja a védő — midőn a közéleti erkölcsök züllésének mai korszakában, a befolyást és a protekciót akarják üldözni. Ha az ügyészség mindenkit üldözőbe venne, aki Magyarországon protegál, közhivatalokban befolyást érvényesít, baráti vagy rokoni összeköttetéseket kihasznál, akkor minden egyéb közbizalmi funkció felfüggesztésével egész tevékenységét a mostanihoz hasonló indítványok szerkesztésének kellene szentelnie. Ha pedig a bíróság ilyen ügyészi indítványoknak helyt adna, akkor magyar börtönökben nem volna hely másoknak, csak a befolyásosoknak. Nem tud az ügyészség arról, hogy Magyarországon nap-nap után járják be a közhivatalokat olyanok, akik befolyásukért megfizettetik magukat? Ügyvédeknek van nagy irodájuk és nagy jövedelmük csak azért, mert nagy befolyásuk van pajtáság, vagy rokonság címén minisztériumban és egyéb közhivataloknál. Hát ami mindezeknek büntetlenül meg van engedve, a vádlottak esetében azonnal büntetendő cselekménnyé változik át, mert a napi politika érdekei ezt így kívánják?

Deficit az autobus üzemnél.

(Neuman Adolf báró véleménye. — A mérlegkészítés titkai.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 5.

Szombaton délután, mint megírtuk, az autobus felügyelő bizottság ülést tartott és a jövő szombaton, március hetedikén ismét ülést tart. Ami e két terminus közt történt, az nagyon érdekes és a jövő heti törvényhatósági bizottsági közgyűlésen bizonyára élénk vizsgágot fog kelteni. Ekkor felelhet végre hivatalosan is a törvényhatósági bizottság arra a régóta felvetett kérdésre, mekkora deficittel dolgozik az autobus üzem?

Azaz, hogy még nem bizonyos, hogy a tanács ilyen egyszerűen és őszintén tesz vallomást, mert értesülésünk szerint éppen azért lesz most szombaton a felügyelő bizottságnak ülése, hogy mondja meg a bizottság, lehet-e ebben az esztendőben is a mérleget úgy összeállítani, hogy abból a deficit ne tűnjék ki? Ez azon fordul meg, mekkora összeget állítanak be leírás címén.

A múlt szombaton tartott ülésről kiadott hivatalos tudósítás szerint szóba került a mérleg technikai összeállításának kérdése. Ezek az egyszerű szavak azt rejtik, hogy az autobus üzemért felelős tényezők, ezek közt első sorban a felügyelő-bizottság elnöke Lócs Rezső tanácsnok és az üzemvezető helyettes Nachtnébel Ödön főmérnök azt látták, hogy az üzem 1913. évben veszteséggel zárja le számadásait. Ezt a tényt nem is fogadták valami nagy meglepetéssel, mert az előre látható volt a horribilis fenntartási költségek és egyéb kiadások emelkedése és a tarifa felemelése következtében. Miután ezt konstataáltak, afelett indult meg a vita, bevallják-e ezt a törvényhatóság előtt, vagy pedig mérlegszépi-tési művelet útján eltüntessék a deficitet. Ez megengedett kereskedelmi szokás, aminek az az alapja, hogy a reális mérlegekbe az az esztendői összes terheket felveszik, míg ha jónak látják, akkor a legterhebb tételeket több évre osztják el. Az autobus mérleg készítésénél eddig csak egy élv volt érvényben. A mérleg hason megnyugtatólag azokra, akik azt kívánják, hogy tiszta képet kapjanak, mert meggyőződésük szerint az autobus üzem nem jó üzlet, de azért mégis fenntartandó. Egyéb irányító elvek a mérleg összeállításánál szerepet nem játszottak és ezért történt meg a múltban is, hogy négy-öt mérleg is készült. Egyik az igazi, a tiszta kép, a házi használatra, a másik, a szép, a kedvező a törvényhatóság részére. A kettő közt a leírások nagysága szerint mutatkozott különbség. Most is jelentkezett a deficit. Mit kell csinálni? Legegyszerűbb lenne ezt őszintén bevallani. Ez azonban keblemetlen, tehát elővették azt az expedienst, hogy most végre az autobus felügyelő-bizottsággal állapítják meg a mérleg összeállítás technikáját, mondja meg ő, kitűnjék-e a deficit, vagy sem. Neuman Adolf bárót kérte fel a bizottság ennek a kérdésnek eldöntésére, mint azt a szombati ülésről kiadott kommuniké jelentette. A báró eleget is tett a megbízásnak és a mérleg beható tanulmányozása után azt jelentette, hogy itt a legjobb, ha őszintén a közgyűlés elé állanak a reális mérleggel, amelyben a leírásokat a helyzetnek megfelelően állítják be és az-üzem valódi képét rajzolva meg, kimutatják a deficitet.

Ez történt a múlt szombat óta a mai napig. Érdeklődünk ezek után több helyen a de-

fiát nagysága felől. Azt a választ kaptuk, hogy ma még senki sem tud semmit, ez majd csak szombaton dől el a felügyelő bizottság ülésén. Azt senki sem állította, hogy deficit nincs, csak azt mondták, hogy nincs kizárva, hogy a mérlegben nem lesz.

Tekintettel azonban arra, hogy az új üzemi igazgató nemsokára átveszi az üzletet és így neki tudnia kell a valóságot, nem valószínű, hogy a mérleg technikája más lenne az alkalommal, minthogy a deficit abból ridegen kívüni.

A hiány összegére vonatkozólag többféle verziót hallottunk. Tíz ezer és tizenhat ezer koronás deficitről beszélnek. Ezt azzal indokolják, hogy a nagyobb bevételek mellett a kiadások nem várt módon emelkedtek. A Marta számlái, a benzín, a személyzet, gummi és más tételek aránytalanul megnöttek. Még jó, hogy a fentartási költségeket a helyettes igazgató, mióta ő vezeti az üzletet, tetemesen redukálni tudta, mert különben 30-40 ezer koronás hiány mutatkozott volna. Mikor ez irányban kérdést intéztünk hozzá, megtagadott minden felvilágosítást és kijelentette, hogy addig, míg az autóbussz felügyelő bizottság nem döntött, ő egy szót sem szólhat. Tudomásul kell venni azt a választ, de az valami sokat nem változtat a helyzeten, vajon két nappal előbb, vagy utóbb tudja meg a közönség hivatalosan is a tarifaemelés politikájának céltanúságát.

Rejtelmes tréfacsináló.

— A megoperált ember bosszúja. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bécs, március 5.

Körülbelül félévvel ezelőtt egy harminc év körül lévő ember jelent meg egy bécsi orvosnál és arra kérte, hogy esunya alaku tulnaggyarrát műtéttel változtassa meg.

Az orvos Gersuny tanár kormánytanácsoshoz küldte a beteget, aki ilyen operációkat többször végzett jó sikerrel. A páciens azonban nem volt megelégedve és ennek az elégedetlenségének azóta a legkiméletelebb módon adott kifejezést. Az orvos névtelen levelezőlapokat kapott, amelyeken már a címben *Kaglioztronak és hamis kártyásnak* címezték, szövege pedig szintén tele volt sértő kifejezésekkel.

Az orvos már négy becsületsértési pört indított a névtelen levelek valószínű írója ellen, de a tárgyalást eddig nem lehetett megtartani, mert a levélíró állandóan változtatja a lakását, úgy, hogy az idézést nem lehet neki kézbesíteni.

Most vasárnap megint kellemetlenkedett a professzornak ismeretlen üldözője, aki egy sereg kereskedőt is megkárosított. Az orvos nevével visszaélve, különböző árukat rendelt telefonon és meghagyta, hogy küldjék azokat Gersuny dr. címére. A tanárnak a délutáni folyamán a lakására szállítottak négy sült libát, egy csomó cukorkát, négy tortát, szárnyasokat és egy étteremből négy nagy halat. Azonkívül három fiakker állott meg a tanár háza előtt és a kocsisok azt mondták, hogy telefonon rendelték őket oda, lakodalmi menethez. A rejtelmes tréfacsináló azonkívül telefonon fölhipta Gersuny tanárnak három barátját és közölte velük, hogy Gersuny tanár megőrült és kevéssel azután meghalt.

A névtelen levélíró, akiben Gersuny tanár megoperált betegét sejtí, legutóbb a Belváros egyik szállójában lakott, azonban mintegy tíz nappal ezelőtt kijelentette magát, hogy Zürichbe utazik. A hatóság elrendelte körözését.

HIREK

A 7-es számú karzat.

(Az ujaradi képviselőné és a Ház elnöke.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 5.

A képviselőházi elnök ur ő nagyméltósága Beöthy Pál mindenhez ért, még a női divathoz is. Legutóbb megtörtént vele, — mint fővárosi tudósítónk jelenti — hogy az elnök ezernyi gondja között, a nagy unalom közben ott a magas széken, éles szeme felfedezett egy fekete kendővel bekötött fejű asszonyt a hetes számú karzaton. Ez a karzat az elnöki emelvény fölött van én arról nevezetes, hogy kizárólag a képviselők családtagjai számára van fenntartva. Beöthy Pál szerfölött dühös lett az eset miatt, hogy a kivételes karzatra idegen, oda nem való elem került. Maga elé idézett mindenkit, akit csak lehet s szigorúan megtiltotta, hogy az első emeletre, pláne a hetes számú karzatra jegyet adjanak ki — *kendővel bekötözött fejű asszonyoknak*. A divatos női kalapok nagyállásu hive persze majd elsüllyedt szegyenkezésében, amikor kiderült, hogy a hölgy, akinek kendővel volt bekötve a feje — *egy képviselő felesége*, egy igen kitűnő és derék képviselő, aki azelőtt alkotmánypárti volt és most munkapárti, s állandóan az ő sváb népviseletében jár.

Ez a képviselő nem más, mint Philipp János, Ujarad derék követe. Ő vitte fel Pestre a feleségét, aki bizony a tisztelt Ház kedvéért nem tett malomkerék nagyságu rájeres kalapot a fejére. Ha jó ez a fej arra, hogy minden reggel négykor behozza rajta a nagyságos asszony Aradra a zöldesges kosarat a piacra, jónak és tiszteletreméltónak kell lennie, ha kendőben tűnik fel a képviselőház 7-es karzatán. Aztán meg nem is ez a fontos. A kendővel bekötött fejű asszony urának sváb népviseletben leadott szavazata annyit jelent odalent a parketten, mint az elnök ur ő nagyméltóságáé. Ha ez eszébe jutott volna ő exellenciájának bizonyára nem indított volna inkvizíciót a kendővel bekötözött fej miatt.

Kicszerélt halott.

— Élő ember a boncoló asztalon. —

Távirati tudósítás.

Kopenhága, március 5.

A város határában levő nagy elmeegógyító intézetben rémes eset történt a minap: *egy örült ember meghalt*, föl akarták boncolni s amikor az orvos bement a boncolóterembe, az asztalon fekvő alak fölkel.

A dolog úgy történt, hogy a meghalt örültet bevitték a boncolóterembe s az asztalra fektették, a boncoló orvos pedig közben a műszereit szedte össze a műszertárban. Egy örült ember, aki betévedt a terembe, fölkapta a halottat és bevitte a szomszédos helyiségbe, maga pedig levetkőzött és a helyére feküdt.

Jött az orvos s már rá akarta tenni a kést, amikor hirtelen felült a fekvő ember és borzasztó dühvel nekítámadt az orvosnak. Az orvos a réműlettől megdermedten állt, az örült pedig leugrott az udvarról, kiszaladt és bevágta a csapóajtót, amelyet belülről nem lehet kinyitni. Az orvos alig tudott kiszabadulni kellemetlen helyzetéből, mert a boncoló kamra félreesik a népesebb helyiségektől. Ezért nem értik, hogyan tévedhetett oda valaki.

Az örült embert megfogták aztán, de egyáltalán nem emlékezett semmire, az orvos azonban azt mondja, hogy sohasem fogja elfelejteni ezt a borzasztó jelenetet.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Változékony idő várható, hőemelkedéssel és sok helyütt csapadékkal. — Sürgönyprognózis: Változékony, enyhébb, sok helyütt csapadék.

— Előléptetett igazgató. A király Jan-kovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Guta József aradi állami felsőbb leányiskolai igazgatót a VI. fizetési osztályba kinevezte. A felsőbb leányiskola kitűnő igazgatóját az előléptetés alkalmából sokan üdvözölték nemcsak kollegái és jeles pedagógus tevékenységét elismerő szülők köréből, hanem Arad egész társadalma részéről is.

— Az eleki főszolgabíró csendőrököt kér. Mladin Miklós eleki főszolgabíró érdekes kéréssel fordult most az alispánhoz. A főszolgabíró terjedelmes beadványban elmondja, hogy az eleki járás területén az utóbbi időben teljesen megromlottak a közbiztonsági állapotok. Statisztikából is megállapítható, de a tapasztalat is napról-napra újabb esetekkel bizonyítja, hogy sem a személy-, sem a vagyonbiztonság nem ideális a járásban. A főbíró a kihágások és vétségek magyarázatát abban találja, hogy az eleki járásból és magáról a járás székhelyéről is több csendőrt helyeztek el apránként és a mostani csendőrlétszám nem elegendő arra, hogy a falusi erkölcsöket féken tartsa. Ezért azt kéri Dálnoki-Nagy Lajos dr. alispántól, hogy az eleki csendőrséget újból erősítsék meg.

— Kirilov vagy Spiridonov? Az aradi rendőrségnek ma tudomására jutott, hogy a városban az a hír terjedt el, hogy a debreceni merénylők egyike, Kirilov nevű orosz, február hónapban Aradon is járt és itt a Romanul szerkesztőségével és egyéb román körökkel is érintkezett. Mikor Berecz Ferenc rendőrkapitány értesült a hírről, magához kérte Savu Konstantint, a Romanul felelős szerkesztőjét, aki azután a következőket mondotta el az állítólagos merénylőről:

— A múlt hónap 13-án tényleg megfordult Aradon egy idegen román ember, aki a Romanul kiadóhivatalában is járt s itt husz korona segélyt kapott, azonban több helyen csalt ki még könyöradományokat azzal a mesével, hogy ellopták utiböröndjét, amelyben pénzt tartotta. Az illető azonban nem nevezte magát Kirilovnak s én sem állítottam senkinek, hogy a könyöradománygyűjtő neve Kirilov, a debreceni merénylet egyik tettese, vagy egyáltalán Kirilov nevű román lett volna. Mint utóbb megtudtam, Spiridonov Sándor volt az idegen, aki mint emlékeztetés — Pesten is megfordult és a román nemzeti komité tagjaitól segélyt kért. A debreceni merénylethez azonban semmi köze sem volt a szélhámosnak, akit azóta már Brassóban elfogtak és a román hatóságoknak adták át, mert Romániában különböző csalásokat követett el.

A rendőrkapitány azután megmutatta Szavunak Kirilov személyleírását s a lapszerkesztő kijelentette, hogy az Aradon járt szélhámos még csak nem is hasonlít Kirilovra.

— A rendőrkém képviselő. Prágából jelentik: A délutáni órákban az a hír terjedt el, hogy Szviha dr. cseh nemzeti szociálista képviselő, akiről a prágai *Noridni Listi* című lap azt írta, hogy pártjainak titkait mint rendőrkém elárulta, öngyilkos lett. Ez azonban nem bizonyult valósnak, mivel Szviha szülei lakásán betegen fekszik. Pártja egy bizottság kiküldését kívánja, mely az ügy tényállását és a pártvezért ért vádakát tisztázza. Ebben a bizottságban az összes pártok képviselve volnának, a nemzeti szociálista párt kivételével. A *Norodni Listi* ma fotográfiában közli a megvádolt képviselőnek a prágai rendőrfőnökhöz írt egyik titkos jelentését.

— **A Vay-Horváth-affér fejleményei.** Budapestről jelentik: A Bud. Tud. értesülése szerint **Bartos István, Inczédi Gyula, Bittó Gyula** alezredek és **Márki István** őrnagy urak azért, mert **Palugyay Móric** és **Gál Gáston** urak részéről a ma reggeli lapokban közölték és **Zlinszky István** és **Benitzky Ödön** urakhoz intézett levélben a valótlan állításnak vádjával támadtának meg, maguk ellen hivatalosan katonai becsületügyi eljárás megindítását kérték.

— **A fiumei bombamerénylet.** Fiuméből jelentik: Ma délután 1 órakor a rendőrség letartóztatta **Pumuli Oszkár** olasz fagylaltost, kit azzal gyanúsítanak, hogy Belleli büntársa. Pumuli kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy Belleli őt fel akarta bérelni és háromszáz koronát ígért, ha a kormányzói kertbe megy és ott alkalmas időben eldobja a bombát.

— **Makó új városházát épít.** Makóról jelentik: A városi tanács ma elhatározta az új városház építését és ennek terveire pályázatot tűznek ki, melynek díját háromezer koronában állapítják meg.

— **Köszönetnyilvánítás.** Földes Soma az izr. népkönyhának 10 koronát adományozott. Ezen nemesszivű adományért ezúton mondunk benső köszönetet. Az elnökség.

Lévay Ignác Schwartz Szerénke ravatalára szánt koszoru megváltása fejében 10 koronát adományozott az aradi tüdőbeteg gondozó intézet javára, mely adományt hálásan köszöni az elnökség.

— **Városunk zenekedvelő közönségének** ismét alkalma lesz elsőrendű fővárosi cigányzenét hallgatni. Osermák Agoston a Központiszálló tulajdonosának sikerült a budapesti Royal-szálló házi-zenekarát **Toll Janosi** gordonka művész vezetése alatt folyó hó 7-ike, szombat estétől szerződtetni. Toll Janosit és zenekarát városunk közönsége ismeri, úgy mint a múltban, ez alkalommal is élvezettel fogja hallgatni az általa precize betanult legújabb magyar és klasszikus nótákat.

— **A Bartos Ede** hizlalójából származó legszebb s naponta friss vágott hizlalt baromfi, u. m.: liba, kacsa, pulyka, kappan, poullard, s kisebb sütni s rántanivaló csirke, valamint nyers és sült libamáj, aprólék, libahus, tepertő, füstölt libamell s comb, továbbá naponta érkező friss prima tormás, valódi kiler. Sprotten stb. házhoz szállítva kapható Forray-utca 2. szám alatt. Rendelések telefonon is felvételnek. Telefonszám 1019.

— **Értesítem a t. c. hölgyközönséget,** hogy francia és angol női divat szövegeim nagy választékban már megérkeztek. Legújabb francia és angol divatlapok műtermemben rendelkezésre állanak. Mély tisztelettel **Varga Kálmán** női szabó Dóák Ferenc-utca 39. 1121

— **Gyermek kocsik, tolókozik, gyermekszékek,** legolcsóbban Hegedüs cégnél. 1321

— **Olcsóbb lett a kávé az Atlantika kávé-és tea-behozatalnál** Arad, Andrassy-tér 20. 1339

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Barátságos ferbli.** A múlt hónapban egyik aradi kávéházban **W. János** ügynök három társával ferblizott. A játékot **Sch-K Béla** ügynök egy ideig csendesen nézte, majd beleszólt a játékba, mire **W.** indulatosan reákiáltott:

— Fogja be a száját, maga hamiskártyás! **Sch-K** becsületsértés miatt tett feljelentést **W.** ellen, aki viszonvádat emelt azért, mert ellenfele őt legazemberezte. **Zih József** járásbíró ma **W.-t** ötven, **Sch-K-t** pedig negyven korona pénzbüntetésre ítélte. Együttal áttette a járásbíró az iratokat az ügyészi megbizotthoz, hogy házárjáték miatt indítsion eljárást.

§ **Gondnokság.** Az aradi törvényszék **Dániel József** 44 éves, róm. kat. vallásu, nagykamarási földmivest jogérvényesen gondnokság alá helyezte.

§ **A rendőr támadója.** **Zimmermann Péter** aradi iparos a múlt hónapban ittas állapotban ballagott hazafelé a Pécskai-uton. **Zimmermann** után kullogott kutyája is s mert akkor épen ebzárlat volt, a rendőrörszem figyelmeztette **Zimmermann**nt, hogy a kutyára tegyen szájkosarat és vezesse porázón.

— Majd inkább a te nyakadra teszek kötelet! — felelt az ittas ember a rendőrnek, aki erre be akarta kísélni s mivel **Zimmermann** ellenkezett, kardot rántott s kétszer rávágott. **Zimmermann** ekkor beszaladt lakására s két konyhakéssel felfegyverkezve tért vissza, de akkorára már a központból még két rendőr sietett a veszélyeztetett örszem segítségére. **Zimmermann**nt ma az aradi kir. törvényszék hatóság elleni erőszak miatt az enyhítő körülmények figyelembevételével három napi fogházra ítélte.

§ **A kürtösi merénylő tartozásai.** Mint az Aradi Közlöny megírta, **Mladin Miklós, Hámory László** országgyűlési képviselő merénylőjének kürtösi háza ellen egy izben már ki volt tűzve az árverés, amelyet akkor elhalasztottak, mert **Hámory** a házra utóajánlatot adott be. Mára volt kitűzve az újabb árverés, de **Hámory** ajánlatánál, amely 18000 koronát ígért a házra, előnyösebb most sem érkezett s így a ház **Hámory** tulajdonába ment át. A mai napon különben **Hámory László** 14,000 korona, a kürtösi takaréknak pedig 12,000 korona erejéig indítot keresetet **Mladin Miklós** és neje ellen az aradi törvényszéknél.

§ **Az ügyvéd-gróf lemondása.** Az aradi ügyvédi kamara dr. **Bolza Alfonz** gróf szarvasi ügyvédet, önkéntes lemondás folytán, az ügyvédek lajstromából törölte. Irodáját **Robitsek Jenő** dr. szarvasi ügyvédnek adta át.

VÁROS ÉS MEGYE

A városi zeneiskola és zenekar. A város által a zeneiskola átvételére kiküldött bizottság ma **Kovács Vince** kulturatanácsnok elnöklete alatt az egyesület képviselőinek részvételével ülést tartott, melyen a zeneegyesület által be-terjesztett vagyoni leltárt vizsgálták meg. A leltárt a bizottság realisnak és előnyösnek találta, a mennyiben az a berendezésen kívül hétezer korona készpénzvagyont mutat fel. A bizottság elhatározta, hogy a zeneegyesületnek az iskolák átadására vonatkozó ajánlatát pártolólág terjeszti a tanács elé és javasolja, hogy a város a zeneiskolát vegye át, ha az iskola fentartására a miniszter ötezer korona kezdősegélyt nyújt. A bizottság javasolja továbbá, hogy a miniszterhez intézett felterjesztésében mondja ki a város, hogy kötelezi magát egy városi zenekar felállítására abban az esetben, ha megkapja azt az államsegélyt, melyet a városi zenekart fentartó többi városok élveznek. A városi zenekar alkalmazást nyerne a színházi, filharmónikus és templomi zenekarokban és erre az illetékes tényezők már hajlandóknak is nyilatkoztak.

Próbaéneklés a gáji templomban. A gáji róm. kat. kántori állás megüresedett s arra a polgármesteri hivatal pályázatot hirdetett, amely ma délelben járt le. **Gábor László** aradi és **Imre Miklós** nagybányegyesi kántor nyújtották be a pályázatukat. A két pályázó vasárnap próbaéneklést tart a gáji templomban délelőtt fél kilenc órakor.

Folytatólagos sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1914. évi március hó 11-én, d. u. 4 órakor tartandó rendeshavi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak. 31. Az üresedésben levő adóiszti állásnak választás utján való betöltése. 32. A tanács előterjesztése annak megállapítása iránt, hogy a Weitzer-alapítvány múlt évi kamataiból az egyes személyek segélyezésére a folyó évben mily összeg áll rendelkezésre. 33. A Weitzer-alapítványi bizottság jelentése múlt évi működéséről és a Weitzer-alapítvány múlt évi zárásáról. 34. A belügyminiszter leirata egy Aradon felállítandó új gyógyszerár felállítási jo-

gának **Rolkó Kálmán** gyógyszerésznek történt adományozásáról. 35. A polgármesternek a hajdudorogi gör. kat. püspökhöz a debreceni bombamerényletből kifolyólag a város közönsége nevében intézett átirata. 36. **Kádas Kálmán** ny. főjegyzőnek köszönete a közszolgálatnak ideje alatt a törvényhatósági bizottság részéről nyert jóakaratu támogatásért. 37. **Lunyacsek Vencel** kérvénye 800 korona sarkert gondozási alapítvány elfogadása tárgyában. 38. Győr város közönségének átirata a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak jogviszonyainak törvényes rendezése tárgyában a kormányhoz intézett feliratának hasonstellemű felirattal való támogatása iránt. 39. A főispán ur ő méltóságának értesítése **Grumáz László** dr.-nak rendőrkapitánnyá történt kinevezéséről. 40. U. annak értesítése **Gál Ferenc**nek mérnök hivatali segédtisztá történt kinevezéséről.

TARKASÁGOK

(Zoológia.) Egy jómódu és magányosan élő fővárosi fiatal urinó nemrégiben egy kis kapucinus majmot kapott ajándékba világot látott tisztelőjétől. A szép hölgy megszerette a tanulóknagy kis állatot és mindenhová magával vitte. Néhány nap előtt egy elékelő fővárosi kávéházba akart vékony lánccon vezetett kedvencével együtt besétálni a hölgy. A rézzel, tükörrel, fűtött előcsarokkal és kis portással diszelgő kávéház ajtajában azonban a portás szigoru ábrázattal utját állta.

— Nagysád talán nem tud olvasni? — kérdezte zordan a kávéházi cerberus és odamatatott a bejáraton függő feliratra:

Kutyákat
a helyiségbe hozni
tilos!

— De nézze kérem — mentegette tettét a hölgy — hiszen ez nem kutya, ez egy kis majom!

A portás egy percre meghökkent, de aztán annál zordabban fortyant föl:

— Unauy? — kiáltotta. — Majom?! Nő hát ha ez a kutya mindjárt százszor is majom — azért mégse lehet a kávéházba kutyát vinni!

(Az őszinte étlap.) Egy budapesti utazó tegnap este betért egyik kisebb aradi vendéglőbe és vacsorát kért. A pincér elébe tette a déli étlapot és várta a rendelést. Az utazó félre dobta a déli étlapot és az estelit kérte, egyben csodálkozva kérdezte a pincértől:

— Miért adja maga nekem a déli étlapot?

— Az őszinteség kedvéért.

— Hogyan? Ezt nem értem.

— Tetszik tudni, nálunk az esti étlap olyan, mint a déli, mert csak az van vacsorára: amedéltől maradt...

(A mérég.) Az egyik aradi gyógyszerárta éjteltájban dult arcu férfi csenget be és a félébredő gyógyszerészre revolvert fogva rivalt rá:

— Azonnal adjon nekem valami mérget! Irtóztos fájdalomaim vannak! Jaj a fogam! Mérget! Megölöm magamat!

— Jó, jó — válaszolt a gyógyszerész. — Csak ne olyan hevesen. Itt a mérég.

Azzal már át is nyújtott egy kis üveget, melyben kristálytiszta vizsiná folyadék csillogott.

— Mérég?

— A leggyorsabban élő. Aqua dest... telefon.

— És mi az ára?

— No hát mondjuk: ötven fillér. De ha csak: ha holnap reggel visszahozza az üveget, hát — — isé — hat fillért visszavevünk.

TANÜGY.

(—) Óvodát kérnek a Mosóczy-telepre. A Mosóczy-telep lakói azzal a kérelemmel fordultak Kébrer Károly tanfelügyelőhöz, hogy a telepen állami óvodát létesítsenek. A gyermekek most a távolesó Erdélyi-utcai óvodába kénytelenek járni, ami a téli hidegben, őszi és tavaszi sáros napokon az apróságok egészségét is veszélyezteti. A kérvényt a Mosóczy-telepiek küldöttsége adta át a tanfelügyelőnek és Múlek Lajos dr. gondnoksági elnöknek, akitől szintén a kérés támogatását kérték.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Társaság közlése.

Budapest, március 5.

Készárú.

Amerika egy féllel olcsóbb. Kínálat, vételkedv megfelelő, 20 ezer mm változatlan.

Határidő.

	Dél	2 óra	3 óra
	sárlat	sárlat	sárlat
Buza 1914. áprilisra	12.51—12.52	12.46—12.47	
Buza 1914. májusra	12.47—12.48	12.38—12.39	
Buza 1914. októberre	11.24—11.25	11.17—11.18	
Rozs 1914. áprilisra	9.37—9.38	9.24—9.25	
Rozs 1914. októberre	8.68—8.69	8.64—8.65	
Tengeri 1914. májusra	6.79—6.80	6.75—6.76	
Zab 1914. áprilisra	7.78—7.79	7.70—7.71	
Zab 1914. októberre	7.75—7.76	7.72—7.73	

Az árak 50 kilónként számítva.

Budapesti értéktőzsde (március 5.)

Oestrák hitel	—	—	—	—	640.50
Magyar hitel	—	—	—	—	844.50
4% koronajáradék	—	—	—	—	82.50
Oestrák-magyar államvasuti	—	—	—	—	725.—
Jelzálogbank	—	—	—	—	499.25
Lezámitolóbank	—	—	—	—	525.—
Hazai Bank	—	—	—	—	998.—
Magyar Bank	—	—	—	—	531.75
Kereskedelmi Bank	—	—	—	—	8834.—
Rimamurányi	—	—	—	—	665.50
Halgótarjáni	—	—	—	—	728.—
Közuti Vasút	—	—	—	—	682.25
Városi Villamos	—	—	—	—	831.—

Bécsi értéktőzsde (március 5.)

Oestrák hitel	—	—	—	—	640.—
Magyar hitel	—	—	—	—	846.—
Oestrák-magyar államv.	—	—	—	—	714.75
Déli vasút	—	—	—	—	104.50

A Temesvári Lloydársulat terménycarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona értékben.) 1914. márc. 5. Buza 75 kilogrammos 24.00—24.10, 76 kilogrammos 24.20—24.30, 77 kilogrammos 24.40—24.50, 78 kilogrammos 24.60—24.70. Rozs (prima) 16.80—17.00, (kőse) 18.20—18.40, Árpa (sertőző) 13.50—13.70, (takarmány) 13.40—13.60, Zab (prima) 14.30—14.50, (kőse) 12.50—12.70, Tengeri régi (magyar) —, új 12.60—12.70, (román) régi 13.30—13.50, új 10.30—10.50, Burgonya 100 kgr. (fehér) 4.60—4.80, (róssa) 7.00—7.50.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Péntek, 1914. évi március 6-án:

A) Bórisz.

A) Bórisz

A kis király.

Operette 3 felvonásban. Írta: Bakonyi Károly és Martos Ferenc. Zenéjét szerzte: Kálmán Imre. Karnagy: Tilger. Rendező: Polgár S.

SZEMELYSÉG:

A kis király	Barics Gy.	Zozo, ballerina	Dióssy Nusi.
Montbrison	Várnay Jenő	Huck	Győző A.
Mon arini	Pataky V.	Lancelotti	Ocskay M.

Kezdete este 7/8 órákor.

NYILTTÉR.

György

Menyhért és Társa

Női

Felöltők

áruháza Arad, Andrassy-tér
8. szám. (A Minorita tem-
plom bejáratával szemben.)

Legújabb tavaszi újdonságaink u. m.:

Angol felöltők

Divat köpenyek

Selyem és brochee köpenyek

Angol kostumeok

Leány kostumeok

Divat aljak

Blouseok és Pongyolák

teljes választékban megérkeztek. 1164

Szabott ár! Telefon 8-55.

A tisztviselők és katonatisz-
tek bevásárlási r. t. szer-
ződéses szállítója. :: ::

Árverési hirdetmény.

A borosjenői járásbíróóság végzése foly-
tán Aradmegye Alménés (ezelőtt Kresz-
tomens) község határában fekvő 457 ka-
tasztrális hold szántóföld 1914. évi március
hó 11-ik napján nyilvános birói árverés ut-
ján el fog adatni. 1485

Az árverési vevőnek a vételárból egy
nagyobb összeg mint amortizációs kölcsön
olsó kamatláb mellett meg fog hagyatni.

Bővebb értesítést a nagyszebeni álta-
lános takarékpénztár Nagyszébenben ad.

Ügyvédi irodák
b. figyelmébe.

A m. kir. Igazságügymi-
nisztérium 9900—1913. I. M.
sz. rendeletében előirt és
kötelező négyféle végrehaj-
tási nyomtatvány kapható az

Aradi nyomda részvénytár-
saság könyvnyomdájában.

6—1914. alapít. b. sz.

Pályázati hirdetmény.

A néhai Weitzer János aradvárosi jótékony
és közéleti alapítványról alkotott és a nagyméltó-
ságu m. kir. Belügyminister ur által 36388—
1912 szám alatt jóváhagyott alapító levél 3. §.
A) csoport 4) pontja alatt fiatal magukat önálló-
sítani szándékozó ipari segédmunkások a szük-
séges szer-számokkal, nyersanyagokkal és kész-
pénzzel való segélyezésére felvett 3000 (Három-
ezer) koronából kiosztandó segélyeknek elnye-
rése iránt nyilvános pályázatot írunk ki.

Ezen összegből adandó segélyek elnyerése-
ért pályázhatnak szegénysorsu fiatal ipari se-
gédmunkások, kik magukat önállóítani szándé-
koznak s Araden fognak önálló ipart üzni.

A pályázati kérvények 1 évi április hó 15-
(tizenöt)-ig városunk polgármesteréhez, mint a
Weitzer János jótékony alapítvány bizottság
elnökéhez adandók be.

Kérvényezők tartoznak igazolni:

a) hogy vagyontalanok,
b) hogy aradi születésűek, vagy aradi il-
letőségűek s

c) kötelesek szültségi és

d) erkölcsi bizonyítványt bemutatni.

A segély csakis az önállóításra alkalmas
pályázókknak fog adományoztatni.

A segély adományozásnál aradi születésűek
elsőbbbségben részesülnek a nem aradi születés-
űekkel szemben.

A 19009/462—1912. egy. határozattal megala-
kitott Weitzer János jótékony és közéleti ala-
pítványi bizottságnak 1914. évi február hó 17-én
tartott üléséből.

Dr. Angel

alapítványi bizottsági jegyző.

Reklám cikkek a héten a „Szinházi Versenybazárban“

Tea és kávé servicek 6 személyes 25 féle új rooco mintákban legfinomabb kivitelben á K 5-50
Tea és fehér kávé osészék aljjal ... K -45
Fekete és mooca kávé osészék ... K -30
Csaprok 100 féle minta K -13

Réz karnis felszerelve K 1-98
Réz vitrás rudak K -24
Divatos függöny láncok K -20
Ruhatartók női tolettnek K -18
Férfi kabát- és nadrág szorító szövettel átronya K -50
Divatos falfogasok 3 ággal K -30

Zseb villanylámpa fémszálas égővel, legjobb elemmel felszerelve 90 fillér.

Öngyújtó lapos kivitelben mellényzsebben hordható 20 fillér.
Gyémekszék, összeoszukható koozi játszó asztalnak alkalmazható ... K 7-80

Czitrom Adolf

kizárólag vízvezeték és csatornázási szakiparos, épület és díszmű bádogos, konyhai berendezések üzletét

Asztalos Sándor-utcába

helyette át. Kérem megrendelőim további szives pártfogását. 1371
Telefon 1025.

UJ!

m. kir. szabadalom

PATENT.

Egészségi kutszivattyuk.

E kutszivattyuk a kutaknában képződő mérges gázokat és egészségtelen levegőt elvezetik, a fagy-csapon alkalmazott zuhany mindig friss, hide levegővel hozza a vizet érintkezésbe, miáltal a víz is mindig friss üdítő és egészséges marad. Mivel pedig az akna fedett, a levegőben uszkáló baktériumok az aknától elzártnak és így fertőzés alig történhet. — Az egészségi szivattyuk télen nem fagnak be, nyáron pedig állott víz nem marad benne.

E szivattyuknál minden fa alkatrész mellőztetik, mert ezeknek visznyálka képződik ami a kolera, tifusz és más egyéb betegségek bacillusainak valóságos tenyésztelpeivé változhat. 1121

Régi rendszerű kutszivattyuk átalakítását elvállalok.

Patent tüzfecskendők.
Patent borszivattyuk.

Hönig Ottó

M. kir. szabadalmazott szivattyu készítőnél
Arad, Rákóczi-utca 27.

(Egy tanonc felvétetik.) Permetező javítások elfogadtnak.

Halló! Uj mészárszék!

Értesítem a n. é közönséget, hogy Arad, József főherceg ut 7. főbelem mellett egy a mai kor igényeinek megfelelő

növendék-marhahus üzletet

nyitottam, ahol is állandóan árusítom a legjobb minőségű növendék-husokat.

Áraim a következők:

LEVESHUSOK:

Farktő klg. K. 1.36
Hátszín klg. K. 1.36
Lapocka klg. K. 1.36
Tarja K. 1.36

PECSENYEHUSOK:

Felsár klg. K. 1.52
Fehérszecsénye klg. K. 1.52
Rostélyos klg. K. 1.40
Gulyás hus klg. K. 1.20

Szíves pártfogást kér kitünő tisztelettel

Farkas János mészáros és hentes.
Telefon 739. 1178

5—1914. a lapit. b. sz.

Pályázati hirdetmény.

A néhai Weitzer János arad-városi jótékony és közcélú alapítványról alkotott és a negyemlétságu m. kir. Belügyminister ur által 36388—1912. szám alatt jóváhagyott alapító levél 3. §. A). csoport 8-ik pontja alát megjelölt 2400 (kettőezernégyszáz) koronás segélyösszegeből létesített:

a) Két egyenként 600 (Hatszáz) koronás tanulmányi utazásra és b) Három egyenként 400 (Négy-száz) koronás ipariskola, vagy technikai szakintézet látogatására szolgáló segélyösszeg elnyerése iránt nyilvános pályázatot irunk ki.

Ezen segélyek elnyeréséért pályázhatnak oly vagyontalan aradi polgárok ill. gyermekek, kik egy-részt ipariskolát, vagy technikai szakintézetet szándékoznak látogatni másrészt akik ipari és technikai képzettségük tökéletesítése érdekében tanulmányi utazásokat szándékoznak tenni.

A pályázati kérvények folyó évi április hó 15. (tizenöt)-ig városunk polgármesteréhez, mált a Weitzer János jótékony alapítványi bizottság elnökéhez adandó be.

Kérvényezők tartoznak igazolni: a) hogy aradi lakos szülöktől származnak, nem tevén különb-

séget, hogy a szülők élnek-e, vagy elhaltak.

b) hogy ugy maguk, mint szüleik amennyiben élnek vagyontalorok,

c) hogy kedvező ipa üzök, vagy kedvező ipari munkás k

d) kötelesek kérvényükben megjelölni, hogy mely iskolában, gyárban, vagy műhelyben óhajlják képzetts gokot tökéletesbbiteni s igazolni, hogy felvételük a megjelölt helyen tisztosítva van.

e) kötelesek az előképzettségüket igazoló bizonyítványt, t vábbá f) születési; g) erkölcsi bizonyítványt bemutatni.

b) kötelesek kérvényükben kijelenteni hogy tanulmányaik befejezése után ipari tevéke ységüket Magyarorszag területén fogják folytatni.

A fenti segélyek elnyerése után a segélyezettek kötelesek iskolai, vagy munkaadói bizonyítvánnyal igazolni, hogy a tanulmányaikat tényleg megkezdték, folytatják és kötelesek tanulmányaikról s tapasztalataikról a Weitzer János alapítványi bizottságnak időnként jelentést tenni.

A 1909—462—1912. kgy. számu határozattal megalakított Weitzer János jótékony és közcélú alapítványi bizottságnak 1914. évi február hó 17-én tartott üléséből.

Dr. Angel

alapítványi bizottsági jegyző

TELEFON TELEFON
86. 86.

Elsőrendű fűtő.

Köszén porosz (darabos)
Köszén porosz (dió)
Koksz porosz
Tüzifa aprított
Kötegebzen alágyujtó.
Faszén 5723
elsőrendű vasaló és ipari
Nagyban és kicsinyben legolcsóbban kapható

Weisz Dávid
cégnél. Telefon 86.
Arad, Kossuth-u. 62.

131 kis holdból álló birtok eladó

Aradtól 1 és egy-negyed órányira közvetlen a vasuti állomás mellett. :: Felvilágosítást ad

Dr. Hotaran Viktor
ügyvéd
Arad, Karolina-utca 7. sz.
Telefon 843. 1936

Tökmagolaj

garantált tiszta, bõjti étkezésel cõlokra, kivánatra mintát küld

Lengyel Sándor és Társa
Pankota. 1879

Cserépfedõ,

valamint cserépjavítási munkákat legjutányosabb áron vállal, helyben és vidéken

Komor Márton
cserép és palafedõ mester.
Arad, Kápolna-u. 12.
Meghívásra azonnal elmegyek.

3-1914. alapít. b. sz.

Pályázati hirdetés.

A néhai Weitzer János aradvárosi jótékony és közcélú alapítványról alkotott és a nagyméltóságú m. kir. Belügyminis. ur által 3638-1912 szám alatt jóváhagyott alapító levél 8. § A. csoport 1. pontja alatt felvett 5000 (ötezer) koronából kiosztandó segélyek elnyerése iránt ezennel nyilvános pályázatot irunk ki.

Ezen segélyek elnyeréséért pályázhatnak oly önhibájukon kívül szükségbe jutott aradi kispárosok, akik nyilvános, vagy társadalmi alapközből segélyben nem részesültek.

A pályázati kérvények f. évi április hó 15. (tizenöt) ig városunk polgármesteréhez, mint a Weitzer János jótékony alapítványi bizottság elnökéhez adandók be.

A segélyt kérelmezők tartoznak a kérvényhez:

1. illetési bizonyítványt,
2. erkölcsi bizonyítványt,
3. illetőségi bizonyítványt csatolni és
4. igazolni, hogy a pályázati kérvény beadását megelőzőleg Aradon legalább 10 (Tíz) éven keresztül önműködő ipart folytattak.

A 1909-4. 62-1912. kgy. számú határozatával megalakított Weitzer János jótékony és közcélú alapítványi bizottságnak 1914. évi február hó 17-én tartott üléséből.

Dr. Angel,
alapítványi bizottsági jegyző.

Az Ingatlanforgalmi és Parcellázóbank r. t
Arad, Petőfi-u. 1.

Telefon 861.

Aradba bocsátja az Arad város határában lévő

Próhászka dűlőbeli

200 kis holdas ingatlant egészben, vagy tetszés szerinti parcellákban olcsó kölcsön és méltányos feltételekkel.

119-1914. g. sz.

Árlejtségi hirdetés.

Arad sz. kir. város gazdasági széké a gróf Tisza István utcában szükséges 12 drb. utcajelző és 78 drb. házszám tábla szállítása iránt folyó év március hó 16-án d. e. 1/11 órákor árlejtsést tart.

Ajánlatot elő üntött vas és zománcozott táblákra.

Bánatpénzül leteendő az ajánlati ár 50% a készpénzben, vagy elfogadható érték papírokban.

Az árlejtsésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezár an nyújtandók be, s csak akkor vételnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz letéti jegye mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtsési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtsési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árlejtsést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1914 évi február hó 22-én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Legolcsóbb, legjobb bevásárlási forrás

**háztartási
szükségletek fedezésére.**

Ajánljuk:

Ajánljuk:

- Arckrémek
- Illatszerek
- Kőlgyporok
- Kölni vizek
- Fogporok
- Fogkrémek

- Fogpaszták
- Fogkefék
- Szájvizek
- Szappanok
- Hajvizek
- Szoba-illatok

Vojtek és Weisz

parfumeria és drogueria nagykereskedése

Aradon.

Aradon.

Jó anyák, gondos szülők

legjobban cselekszenek, ha gyermekeiknek átlátszó, kellemes ízű,

mindig friss:
Hajós-féle

Csukamájolajat

adnak. Egy üveg utasítással ára 2 korona.

Fagydagánatok FRIGIN.

elmulasztására, fagyvisketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a FRIGIN. Ára ecsettel és utasítással 70 fillér.

Depillor-szörvestő.

E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt arc, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható.

Ára utasítással 1 korona.

Kötszerek, gummicikkek, és sebészeti eszközök legjobb beszerzési forrása. Az összes létező és friss gyermekáptszerek nagy raktára. **SOXLET** sterilizáló apparátus és annak egyes alkotórészei külön is állandóan kaphatók.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedül nagy raktára:

Hajós Árpád

gyógyszertára ARAD, Andrásy-tér 22. sz.

741

(Megyeházzal szemben.)

Kalmár József villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 3. sz. Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja

költözők figyelmébe:

villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:

Villanyos csillárokat, villanyos fűszedényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszűtő vasakat, Wolfram lámpákat és mindezenmű villanyos cikkeket. 481

Mindenkinek saját érdeke,

hogy mielőtt sodronyszövet kerítésfonat, szitaáru és acélsodronyágybetét szükségletet barno is beszerzésé, kérjen árajánlatot az egyedül drótmunka készítőktől:

FISCHER TESTVÉREK

sodronyszövet, kerítésfonat gyárából Arad, József főherceg-ut 8. sz. (az evang. templommal szemben)

és meg fog győződni, hogy a legjobb minőségű saját gyártelepen készült fonatokat a legolcsóbb árért lehet beszerezni. Gyártelep Kossuth utca 45. szám. 1941

557. TELEFON 557.

Alágyujtásra

való papír

kb. 50 kilós bálákban csomagolva kapható: bálanként 2 koronáért az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

1065-1914. pm.

Hirdetés.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál megüresedett X. fizetési osztályba sorozott évi 2000 korona fizetés 200 korona városi pótlék és 720 korona lakbérrel javadalmazott fogalmazói állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat akik ez állást elnyerni óhajtják a törvényben előírt képzettségeket igazoló okmányukkal és másutt netán elötött szolgálati idejüket igazoló bizonyítványaikkal ellátott pályázati kérelmeiket Arad sz. kir. város törvényhatóságához címezve hivatalomba folyó év március 7-én déli 12 óráig nyújtsák be.

Az állás a legközelebbi törvényhatósági közgyűlésen választás útján fog betöltetni.

Arad, 1914. február 26-án.

Varjassi, polgármester.

120—1914. g. sz.

Árlejtési hirdetés.

Arad, sz. kir. város gazdasági széké 300 drb. 16—50, 100, 200, és 300 gyertya erejű fémszálaszólámpa szállítására f. év március hó 16 án d. e. 1/2, 11 órakor árlejtést tart.

Bánatpénzül leteendő az ajánlati ár 5%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapírokban a városi pénztárban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz letéti jegye mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad, sz. kir. város gazdasági székének 1914. évi február hó 22 én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Prima hasított szőlőkaró

minden hosszban, valamint mindennemű 1408

tűzifák

jó minőségben és olcsó árakban kaphatók:

Oravetz Miklós
fakereskedésében ARAD,
Alsómarospart 24. szám.

Eladó

más vállalkozás miatt
konkurrens nélküli
bevezetett

1494

boy és ablak-
tisztító vállalat.

Ajánlatok
„Jövedelmező”
jelige alatt Engel
hirdető irodába. :

„PENSIO EXQUISITE“

VILLA IRENEA

VOLOSKA—ABBZIA

Előkelő ház, a festői északi
strandon, közvetlen a tenger
partján, csodaszép parkban,
21 elegánsan berendezett szo-
bával, erkélyekkel, saját ten-
geri fürdővel és kikötővel.
Elsőrangú konyha.

Megérkeztek

a legújabb női model, ta-
gái, lószőr és szalma-
kalapok. Elvállalok spe-
ciális női kalap átvarrá-
sokat és festéseket min-
den divatszínben a legújabb mo-
del után és Panama kalapok
vegyl tisztítását is.

Férfi kemény-, puha-
és gyermek-kalapok
nagy választékban, ol-
csóbbak, mint bárhol.

Első aradi villanyerőre beren-
dezett Posztó és Szalmakalap
gyártás nagyban és kicsinyben.

Bittenbinder Konrád
Arad, Deák Ferenc-utca 42.
Fióközlet Vinga.

1401

JÖN**A****ROCCOCO**

? ? ?

Apró hirdetések.

A t. hirdetőket

arra kérjük, hogy a hirdetések — lehetőleg — délután fél 6 óráig adják fel.

Azon apróhirdetésekre vonatkozó tudnivalók, ahol a hirdetés mellett: „Bővebbet, vagy cím a kiadóban” áll, közelebbi adatok olvashatók az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalának előcsarnokában elhelyezett táblán.

LEVELEZÉS.

Független

vagy özvegy urinó discret barát-ságára vágyik magánhivatalnok. Discretio biztosítva, címe „Amor” postrestant. 1492

OKTATÁS.

Tanfolyam megnyitás!

Március hónap új tanfolyamot szervezünk kizárólag elsődrendű képesített tanerők vezetésével. Növénydekelés a legalaposabb kiképzés; nyerne a Gépírásban összes rendszer. Gyorsírásban levelező és vita. Könyvelésben egyszerű és kétféle. És kereskedelmi levelezésben. Rendkívül tágas, hygienikus tanterem, villanyvilágítás, központi fűtés. — Beiratkozás egész nap! Díjtalan állásközvetítés! Ziffer és Hollós írógépvállalata Br. Bohus-palota. Telefon 513. 1813

INGATLAN.

1400 □ öles kert

(esetleg házzal együtt, Trombita-u. 2. sz. a.) azonnal bérbeadó. Érdeklődők forduljanak Dr. Vadász Armand ügyvédhez Erzsébet-körút 38. sz. 1363

ALKALMAZÁST NYER.

Irodaszoigát

azonnali belépésre keresek. Akik hasonló állásban már voltak s jőzsen, erkölcsös életmódot folytatnak, nyújtsák be írásbeli ajánlatukat „Felületen megbízható” jelleggel a lap kiadóhivatalához. 1442

ALKALMAZÁST KERES.

Intelligentes

deutsches Fräulein mit vorzüglich langjährigem Zeugnissen, sucht Stelle zu grösseren Kindern, oder als Hausfräulein in nur grosses vornehmeres Haus, unter: „Sehr selten.“ 2648

Fiatalabb nő

kenyér- vagy lisztüzletbe elárulástónók, esetleg a délelőtti órákra főzőnőknek ajánlkozók. Cím a kiadóhivatalban. 1508

Vizsgázott gépész

gőzmalom, fűrészgár és mezőgazdaságban jártas, állandó alkalmazást keres. Cím: Podjebrád Károly Arad, Kapa-utca 45. 1500

Perfekt

kosztüm-szabóndó ajánlkozok uri házakhoz, ki angol és francia divat szerint dolgozik. Házon kívül is jutányos áron elfogad Haász Erzsébet, Magyar-utca 26. 1499

Ügyvédi irnok

20 évi praksissal helyben, vagy vidéken azonnali belépésre iródat keres, románul perfect gépiró. Cím a kiadóhivatalban. 1495

ÜZLETEK.

Egy jóforgalmu

vendéglő a város legforgalmasabb helyén családi okok miatt eladó. Cím a kiadóban. 1403

Szép üzlethelyiség

kirakattal, Weitzer János utcában május hó közepére kiadó. Telefon 502. Cím a kiadóhivatalban. 1445

Jóforgalmu

korcsma és üzlethelyiség külön teremmel együtt, kiadó. Cím a kiadóban. 1501

Demeter-utca

41-42. szám alatti házban levő kenyérgyár 4 nagy sütő kemencével és szép modern lakással együtt bérbeadó, esetleg a ház szabad kézből eladó. Goldschmidt Sándor, Arad Minorita palota bővebb felvilágosítást ad. 1496

KIADÓ LAKÁS.

Két szobás

utcai garcon lakás irodának is igen alkalmas március 1-ére, esetleg azonnalra kiadó. Deák Ferenc-utca 89. sz. alatt. 1077

Szabadság-tér 5-6. szám

alatt egy II. emeleti utcai lakás, 3 szoba és mellékkeliségekkel együtt május 1-re kiadó. 1444

Az Andrássy-téren

az első emeleten, a fűtő kellő közepén, egy utcai lakás azonnalra, vagy május hó 1-re kiadó Bővebbet a kiadóhivatalban.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Hol kapható a legjobb formás? Csak Bartos Ede üzletében Forray-utca 2., ahol a legszebb hízott baromfi is kapható. Telefon 1019. 1493

Mézot

5 kg-os bádóg bődönben 7 kor 20 fillér utánvét mellett bérmentve küld Kiss Lajos Szentleányfalva, (Arad m) 1497

Alágyujtásra való papir

kb. 50 kilós bálákban csomagolva kapható: bálanként 2 koronáért az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Csöplőgép.

Egy alig használt kétéves Nicholson-féle 8 as magánjáró kazán, kedvező részletfizetés mellett is eladó. Bővebbet Borza Testvéreknel Arad, Boros Beni-tér 1. 1115

Hintók

Kölber-féle csukott, majdnem új 2 homokfutó és 2 fedeles hintó eladó, fogatfelhagyás végett. Bővebbet Róth Izidor, Asztalos Sándor-utca. 1024

Pompás,

enyhe, lugmentes igen finom borotváló szappan darabonként 10 fillér, 3 darab legfinomabb mandeja szappan 50 fillér, 3 darab legfinomabb tojás olaj szappan 50 fillér, 3 darab pompás illatú virág szappan 50 fillér 6 darab legfinomabb virág illat szappan dobozban 1 kor. Utolérhetetlen finomságu fogkefék darabonként 1 korona és 120. Földes Kelemenel Arad. Összes készítményeink kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógyszer-tárában. 2124

KÜLÖNFÉLE.

Ragályos gyermek-

betegségek ellen

legjobban megőrizhetjük gyermekeinket, ha azokat naponta többször Hydrogenium peroxidummal (H²O²) gargarisáltatjuk. Kifűző desinficiens és desodorans, miért is mint igen erélyes fertőtlenítőt és rothadást gátlót, mely a száj kellemetlen bűzét megszünteti, a fogakat meglehéri, de főleg mint a kór okozó csirák ellenségét a legmelegebben ajánljuk. 500 gram ára 1 korona Földes Kelemen gyógyszer-tára, Hehs Vilmos gyógyszer-tára Arad. 1224

Ügyes kárptos

ajánlkozok mindennemű e szakba vágó munkák gyors és pontos elkészítésére. saját műhelyben és kívánatra házaknál is legolcsóbb ár mellett. Vidékre ár felemelés nélkül Stahl M. Határ-u. 17. sz. Stoll Béla lakatossal szemben 1897

India fogcseppok

a legmakacsabb fogfájást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főraktár Gutori Földes Kelemen gyógyszer-tára és vegyszer-tel laboratóriuma Aradon. Összes készítményeink kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógyszer-tárában. 1224

Csak urakat

érdekelhet hogy, megszünt a fertőzés veszélye, mióta a Philantrop forgalomba került. Ára 1 korona 80 fillér. Főraktár: Hehs Vilmos gyógyszer-tára a Szent-Istvánhoz Arad, Batthyány utca. Összes készítményeink G. Földes Kelemen gyógyszer-tárában is kaphatók. 5189

Mindenki olyan öreg,

aminőnek látszik, aki nem akar megöregedni, használja a Földes-féle Hair regeneratort, ezen készítménytől minden ősz haj visszanyeri eredeti színét. Nagy üveg ára 2 korona. Földes gyógyszer-tár, Aradon. Összes készítményeink kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógyszer-tárában. 1224

AKI

célravezető reklámot kíván, keresse fel az ARADI KÖZLÖNY kiadóhivatalát

József főherceg-utca 22. sz.

Takszámtervező

Bér-autók

Telefonszám 816

2251

Szolgálat: reggel fél 6 órától éjjel 12 óráig. Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

Ha rosszul érzi magát, igyék egy üveg eredeti Kárpáti-féle

epenhajót,

mely a legkifűzőbb fájdalom-nélküli gyomordesztítő házi-szer. Ise édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utastással 40 fillér. 12 üveg franco K 4.80. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS
Gyógyszer-tárában 4675
ARAD, BOROS BENI-TÉR.

A legújabb

párisi és londoni divatszö-
vetekből legszebb sza-
básu tavaszi felöltők
és öltönyök rendelkezők

Schäffer Henrik

elsődrendű uriszabászati mű-
termében. Telefon 208. sz.

Pálkás Lajos és Társa

(Diamant Ferenc utóda.)

műszerészek

Arad, Deák Ferenc-utca 7.

Ajánlunk villanyos világítási, vil-
lanyos csergő és telefon berende-
zéseket, villanyos motor szerelé-
sét és javításokat legpontosabban
és legjutányosabban végzünk.

Raktáron tartunk: Villanyos
csillárokat, főzőedényeket, vasaló-
kat, Wolfram-lámpákat és min-
denemű villanyos cikkeket. 1307

Telefon 593.

Legolcsóbb fabeszerezési forrás

a „Hunyadi” Motorfűrészes Vállalat

Kossuth-utca 9. alatt. Telefon 658.
hol állandóan elsőrendű száraz és
apított fa kapható azonnali haza-
szállítással olomzáros zsákokban
100 kilónként 3 vágásu
2 K 80 fillérért és 4 vá-
gásu 3 kor. Ugyancsak elvál-
lalunk saját motorgépeinkkel meg-
hívásra leggyorsabb kiszolgálással
fafelfűrészelést és befu-
varozást vasuttol legolcsóbb
árban. Üzletelünk: szolid
és figyelmes kiszolgálás. 1239